

PROGRAM ROZVOJA OBCE POVAŽANY

2015 - 2023

Obec

P O V A Ž A N Y

NÁZOV:	PROGRAM ROZVOJA OBCE POVAŽANY 2015 - 2023
ÚZMENÉ VYMEDZENIE:	TRNČIANSKY KRAJ, OKRES NOVÉ MESTO NAD VÁHOM, OBEC POVAŽANY
DÁTUM SCHVÁLENIA:	11.06.2015
DÁTUM PLATNOSTI:	11.06.2015 – 31.12.2023
VERZIA:	1.0
PUBLIKOVANÝ VEREJNE	12.06.2015

OBSAH

ÚVOD	4
<u>A ANALYTICKÁ ČASŤ</u>	<u>5</u>
1 HISTÓRIA.....	6
2 PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE.....	9
A. Dopravná a administratívna poloha obce	9
B. Prírodný potenciál obce	10
3 OBYVATEĽSTVO	11
A. Demografický vývoj obce.....	11
B. Veková štruktúra obyvateľstva.....	13
C. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	14
D. Národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva.....	16
4 EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE	17
A. Ekonomická štruktúra vytváraná súkromným sektorom	17
C. Ekonomická štruktúra obce.....	18
D. Ekonomická aktivita obyvateľstva, nezamestnanosť	18
E. Rozpočet obce, štruktúra majetku a cudzích zdrojov	22
5 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA.....	24
A. Domový a bytový fond	24
B. Školstvo	27
C. Zdravotná a sociálna starostlivosť	28
6 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE	28
A. Energetické siete.....	28
B. Inžinierske siete.....	29
C. Odpadové hospodárstvo	30
7 SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCI	30
8 CESTOVNÝ RUCH	32
9 SWOT ANALÝZA OBCE POVAŽANY	34
<u>B STRATEGICKÁ ČASŤ</u>	<u>42</u>
1 Rozvojová vízia obce	42
2 Strategické ciele, priority a opatrenia.....	43
<u>C PROGRAMOVÁ ČASŤ</u>	<u>45</u>
1 Prehľad projektových zámerov obce Považany 2015 – 2023	58
2 Prehľad stratégie obce Považany 2015 -2023.....	60
<u>D REALIZAČNÁ ČASŤ</u>	<u>61</u>
1 Personálne zabezpečenie aktivít	61
2 Stanovenie merateľných ukazovateľov	63
<u>E FINANČNÁ ČASŤ</u>	<u>64</u>
1 Finančný plán	64
2 Schválenie programu rozvoja obce	65

POUŽITÁ LITERATÚRA A INFORMAČNÉ ZDROJE	66
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	66

ÚVOD

Program rozvoja obce Považany na roky 2015 -2023 je strednodobý plánovací dokument, spracovaný v zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja 531/2001 Z.z (aktualizovaný ďalej v zmysle 539/2008 a následne 309/2014).

Jeho východiskom je realizovaná aktuálna analýza, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a kultúrneho rozvoja obce.

Program rozvoja obce definuje opatrenia, úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre, v rozvoji cestovného ruchu a v ďalších oblastiach ktoré je nevyhnutné vykonať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce, aby boli dosiahnuté stanovené priority a ciele.

Program pozostáva z :

- a) analytickej časti,
- b) strategickej časti,
- c) programovej časti,
- d) realizačnej časti a
- e) finančnej časti.

Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia a tiež systém monitorovania – stanovenie merateľných ukazovateľov.

Program rozvoja obce je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia a stavu implementácie jednotlivých aktivít môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

Program rozvoja obce Považany na roky 2015 – 2023 je verziou 1.0 Programu rozvoja obce. Schválený bol dňa 11.06.2015 uznesením č. 48/2015.

Za kolektív autorov

Ing. Stanislav Dreisig

riaditeľ TRRA

A ANALYTICKÁ ČASŤ

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená tromi základnými podmienkami:

- disponibilitou rozvojového potenciálu,
- schopnosťou využitia rozvojového potenciálu,
- vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdelenia.

Rozvojový potenciál obce tvorí jej územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- prírodné zdroje,
- obyvateľstvo,
- miestne hospodárstvo,
- technická infraštruktúra,
- sociálna infraštruktúra,
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciacie medzi obcami a regiónmi.

1 **HISTÓRIA**

Obec Považany vznikla zlúčením troch obcí - Mošovce, Svätý Kríž a Vieska.

Svätý Kríž,

lokalita na pravom behu Váhu v blízkosti Nového Mesta nad Váhom, patrila do Nitrianskej stolice. Vznik lokality sa datuje do 12. storočia. Prvá písomná zmienka sa nachádza v listine datovanej 6. októbra 1297. V nej nitrianska kapitula potvrdila, že Mikuláš, syn Jakuba, zemana zo Svätého Kríža (Kereztwr), odpredal za 64 mariek usadlosť Svätý Kríž so všetkými úžitkami a príslušenstvom a odovzdal do trvalej držby svokrovi Athlykovi, synovi Othu, jeho dedičom a ich nástupcom. Starý názov Kereztwr sa nachádza v listine z roku 1357 a aj v portálnom súpise z roku 1452.

Vtedajší kostol postavili v polovici 13. storočia pravdepodobne nemeckí križiaci, ktorí dostali donáciu na Veľké Kostoľany, Žlkovce a Zelenice. Fara odvádzala roku 1332 pápežský desiatok. Patrocinium kostola bolo Povýšenie sv. kríža. Farárom v rokoch 1332 až 1337 bol Aegidius. Podľa portálneho súpisu z roku 1533 patrila Svätý Kríž zemanom Svätokrížskym. Podľa cirkevnej vizitácie z roku 1560 zemepánom lokality bol Szentpéter. V tom čase bol kostol a pri ňom sa nachádzajúci cintorín v dezolátnom stave. V roku 1598 bolo v dedine deväť zemianskych domov, v roku 1600 osem, 1601 desať a v roku 1603 šesť domov. V roku 1715 mala sedem želiarskych domácností a v roku 1753 dvadsaťsedem rodín. V roku 1787 tu bolo 38 domov a 319 obyvateľov. V roku 1828 vzrástol počet domov na 54 a počet obyvateľov na 380. Obyvateľstvo sa okrem poľnohospodárstva zaoberalo košíkárstvom.

Mošovce

Najstarší záznam o Mošovciach je v listine Bélu IV. z 18. marca 1263, ktorou udeľuje kláštoru na Panónskom vrchu výmenou za svoje majetky pri Köszegeu Nové Mesto nad Váhom a majetky na okolí. Pri vymedzení tohto majetku sa uvádza, že hraničí popri Váhu s obcou Mošovce, v miestach, kde je háj Lusuch a cesta, ktorá vedie až k nejakej hruške a odtiaľ k čachtickým viniciam.

Obec patrila viacerým zemanom. V roku 1715 mala 6 poddanských a 13 želiarskych domácností, v roku 1753 tu žilo 28 rodín. V roku 1787 tu bolo 38 domov a 263 obyvateľov. V roku 1828 vzrástol počet domov na 76 a počet obyvateľov na 528. Zaoberali sa roľníctvom, čipkárstvom a výšivkárstvom.

Vieska

Obec sa spomína v roku 1368. Patrila ku kráľovským majetkom, neskôr panstvu Tematín, potom viacerým zemanom. Ako aj v ostatných obciach i vo Vieske narobil Váh často mnoho škôd. Najväčšej povodni v roku 1813 padlo za obeť viacero domov. V roku 1753 tu žilo 17 poddanských rodín, v roku 1787 mala 12 domov a 110 obyvateľov,

v roku 1828 poklesol počet domov na 10 a znížil sa aj počet obyvateľov na 67. Na Váhu pracovali do roku 1904 tri mlyny. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom.

Vývoj v počte obyvateľov v jednotlivých obciach v druhej polovici 19. storočia a v prvej polovici 20. storočia môžeme sledovať v uvedenej tabuľke:

Tab. č. 1 Historický vývoj počtu obyvateľov obce Považany			
ROK	MOŠOVCE	SVÄTÝ KRÍŽ	VIESKA
1869	326	262	331
1880	289	268	147
1890	301	320	155
1900	348	328	185
1910	390	355	204
1921	357	331	217
1930	387	358	238
1940	389	389	237
1948	469	422	246

Osobnosti obce Považany

Kardinál Alexander Rudnay

V obci Považany, časť Kríž n/V. sa narodil v r. 1760 významný cirkevný činiteľ kardinál Alexander Rudnay. Pochádzal z prastarého rodu zemanov, ktorého korene siahali až do veľkomoravského obdobia. Po absolvovaní piaristického gymnázia v Nitre prešiel do seminára v Prešporku, Trnave a Budíne.

V rámci pastoračnej činnosti prešiel cirkevnou hierarchiou až nakoniec bol menovaný za kardinála v Ostrihome. Na Slovensku pôsobil v Krušovciach, Častej a v Hronskom Beňadiku.

Terajší kostol Povýšenia s. Kríža je empírový, dal ho postaviť A. Rudnay v rokoch 1829 – 1830 na pamiatku svojej matky, ktorá je tu pochovaná. Na jeho výstavbu venoval 1 200 000 zlatých.

V čase veľkého hladu v r. 1818 bez rozdielu náboženskej alebo národnostnej príslušnosti rozdával najprv vlastné a potom aj zakúpené obilie, čím zachránil tisíce ľudí pred istou smrťou.

Zaslúžil sa o budovanie Ostrihomu, kde v r. 1828 dal postaviť kostol, ktorý dostal meno svätej Anny (matka kardinála Rudnaya sa menovala Anna). 7. septembra 1831 slávnostne odovzdal svätý kríž na jeho kupolu a o šesť dní zomrel.

Alexander Rudnay bol veľký národovec a zaniietený Slovák. Ako člen Slovenského učeného tovaríštvá morálne i hmotne podporoval činnosť bernolákovcov a zaslúžil sa o vydanie 5 jazyčného Slovára.

Nenechal sa oslepiť vysokými úradmi a vyznamenaniami, zostal verný svojmu ľudu, čo neraz vyjadril svojim známym výrokom: „Slovák som, a keď by som sedel aj na prestole sv. Petra apoštolá – Slovák zostanem.“

Terajší kostol Povýšenia sv. Kríža je empírový, dal ho postaviť Alexander Rudnay v rokoch 1829-1830 na pamiatku svojej matky, ktorá je tu pochovaná spolu s asi 21 príbuznými z rodiny Rudnayovcov. Krypta má rozmery 3x4m a naposledy sa do nej pochovávalo v roku 1880. Výmalba kostola je od F. Baslera z roku 1859, nástenné maľby doplnili v roku 1943 F. Papa E. Petrikovič.

Augustína Kholová – včelárka Gusta

Dňa 31.7.1882 sa v Svätom Kríži nad Váhom narodila Augustína Kholová rod. Zelenayová nazývaná „Včelárka Gusta“, ktorá bola prvou ženou na Slovensku, ktorá sa zamýšľala nad širším využitím nutričných vlastností medu. Bola autorkou nových receptov na prípravu koláčov, lahôdok, medového chleba, medovníkov, medového vína, likérov. Sedem rokov usporiadala desiatky kurzov medového pečiva po celom Slovensku. V roku 1931 jej v Bratislave vyšla kniha s názvom „Med a jeho zúžitkovanie v domácnosti“, v roku 1937 jej udelili významné včelárske vyznamenanie na Slovensku- Zlatú medailu. Zomrela v Čachticiach dňa 21.01.1938.

2 PRÍRODNÉ, ENVIRONMENTÁLNE A EKOLOGICKÉ PROSTREDIE OBCE

A. DOPRAVNÁ A ADMINISTRATÍVNA POLOHA OBCE

Obec Považany leží 5 km južne od okresného mesta Nové Mesto nad Váhom. Dopravnú polohu obce možno charakterizovať ako výbornú vzhľadom k úrovni vybudovaného cestného spojenia. Okrem toho má obec vybudované samostatné autobusové dopravné spojenie.

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Nové Mesto nad Váhom a Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Charakteristika prostredia kde je obec lokalizovaná je dôležitá vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie.

Mapa 1: Geografická poloha obce Považany

B. PRÍRODNÝ POTENCIÁL OBCE

Obec Považany leží v severnej časti povážskeho výbežku Podunajskej nížiny na nive medzi Váhom a Dudváhom. Obec je na pravom brehu Váhu. Na severe susedí s Novým Mestom nad Váhom, na juhu s Potvoricami.

Podunajská nížina mala dlhý geologický vývoj. Odlesnený chotár tvoria mladšie treťohorné usadeniny pokryté riečnymi uloženinami. Hlavnými usadeninami sú piesky, íly, zlepenca a vápence.

Pôda je premenená na úrodné polia a patrí k najúradnejším vôbec. Je zaradená do kukurično-pšeničného a kukurično-jačmenného poľnohospodárskeho výrobného typu. Prevláda tu celkove teplomilná kvetena. Pôvodné živočíšstvo vystriedala stepná fauna. Z užitočného vtáctva tu žije: sýkorka, ďateľ, žlna, pustovka, stehlík, sojka, rybárik, dudok, divé kačice a iné. Z plazov tu vídať užovku a jašteriu, z obojživelníkov skokana, ropuchu a rosničku. Z hmyzu sa tu vyskytuje roháč, svrčok, kobyľka lúčna, vážska, pásavka zemiaková, chrúst, z motýľov sú to okáne hruškové, vidlochvosty a iné.

V obci Považany sa nenachádza osobitne chránená časť prírody, ktorá by bola zaradená do Štátneho zoznamu osobitne chránených častí prírody SR.

V obci sa nachádza štrkovisko o rozlohe vyše 4 ha - vodná plocha využívaná na rybolov - kaprový revír.

Tab č. 2 Využitie pôdy - územie Považany 2014	
druh	m2
poľnohospodárska pôda	6 339 655
orná pôda	5 417 016
chmeľnica, vinica	0
záhrada	250 485
ovocný sad	2 551
trávnatý porast	669 603
nepoľnohospodárska pôda	2 408 673
lesný pozemok	0
vodná plocha	442 952
zastavaná plocha a nádvorie	822 538
ostatná plocha	1 143 183
SPOLU ÚZEMIE	8 748 328

Zdroj: Štatistický úrad 2014

3 OBYVATEĽSTVO

A. *DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBCE*

Obec Považany patrí do skupiny stredne veľkých obcí do 5000 obyvateľov. Obec vznikla spojením 3 samostatných obcí Svätý Kríž nad Váhom , Mošovce a Vieska. Z historických prameňov vieme, že obec mala v roku 1948 - 1137 obyvateľov. Z tabuľky demografických ukazovateľov uvedenej nižšie budeme ďalej pojednávať o demografickom vývoji tejto obce. Z posledne sledovaného obdobia v programe obce do roku 2007 kde bolo zachytené obdobie demografických zmien od roku 2001 - 2005 vieme, že v tomto období bol počet obyvateľov rastúci. Rast počtu obyvateľov obce pokračoval ďalej do roku 2010 kedy začal počet obyvateľov významne klesať.

Tab. č. 3 Vývoj demografických ukazovateľov Obec Považany 2005 - 2013										
<i>Ukazovateľ</i>	<i>Pohlavie</i>	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.	Spolu	1 286	299	315	326	320	322	291	285	280
	Muži	639	651	657	658	654	653	646	644	643
	Ženy	647	648	658	668	666	669	645	641	637
Živonarodení	Spolu	10	9	9	14	8	10	10	9	11
	Muži	5	6	6	6	2	2	7	5	9
	Ženy	5	3	3	8	6	8	3	4	2
Zomretí	Spolu	8	8	15	14	11	12	17	17	9
	Muži	4	3	9	7	6	5	5	11	6
	Ženy	4	5	6	7	5	7	12	6	3
Prírodný prírastok obyvateľstva	Spolu	2	1	-6	0	-3	-2	-7	-8	2
	Muži	1	3	-3	-1	-4	-3	2	-6	3
	Ženy	1	-2	-3	1	1	1	-9	-2	-1
Prisťahovaní na trvalý pobyt	Spolu	20	29	35	32	21	18	19	31	14
	Muži	12	15	14	13	11	8	8	17	8
	Ženy	8	14	21	19	10	10	11	14	6
Vystáňovaní na trvalý pobyt	Spolu	10	17	13	21	24	14	25	29	21
	Muži	5	6	5	11	11	6	12	13	12
	Ženy	5	11	8	10	13	8	13	16	9
Migračné saldo	Spolu	10	12	22	11	-3	4	-6	2	-7
	Muži	7	9	9	2	0	2	-4	4	-4
	Ženy	3	3	13	9	-3	2	-2	-2	-3
Celkový prírastok obyvateľstva	Spolu	12	13	16	11	-6	2	-13	-6	-5
	Muži	8	12	6	1	-4	-1	-2	-2	-1
	Ženy	4	1	10	10	-2	3	-11	-4	-4

Zdroj: Štatistický úrad SR

Demografickú situáciu obce Považany čo sa týka rastu počtu obyvateľov prehľadne ukazuje graf č. 1. Z grafu vidno v úvode rastúcu a následne klesajúcu tendenciu v prírastku počtu obyvateľov obce Považany.

O dôvodoch demografických zmien hovorí ukazovateľ prirodzenej výmeny a migrácie, ktorý sleduje prírastok a úbytok obyvateľstva prostredníctvom sledovania natality, mortality, prisťahovalectva a vysťahovania z obce. Je želané dosiahnuť vyššiu natalitu ako mortalitu a teda dosiahnuť vyšší počet živonarodených osôb v obci ako počet úmrtí v obci. Vyššia pôrodnosť vedie k želanému omladeniu obce, navyšuje tiež počet obyvateľov.

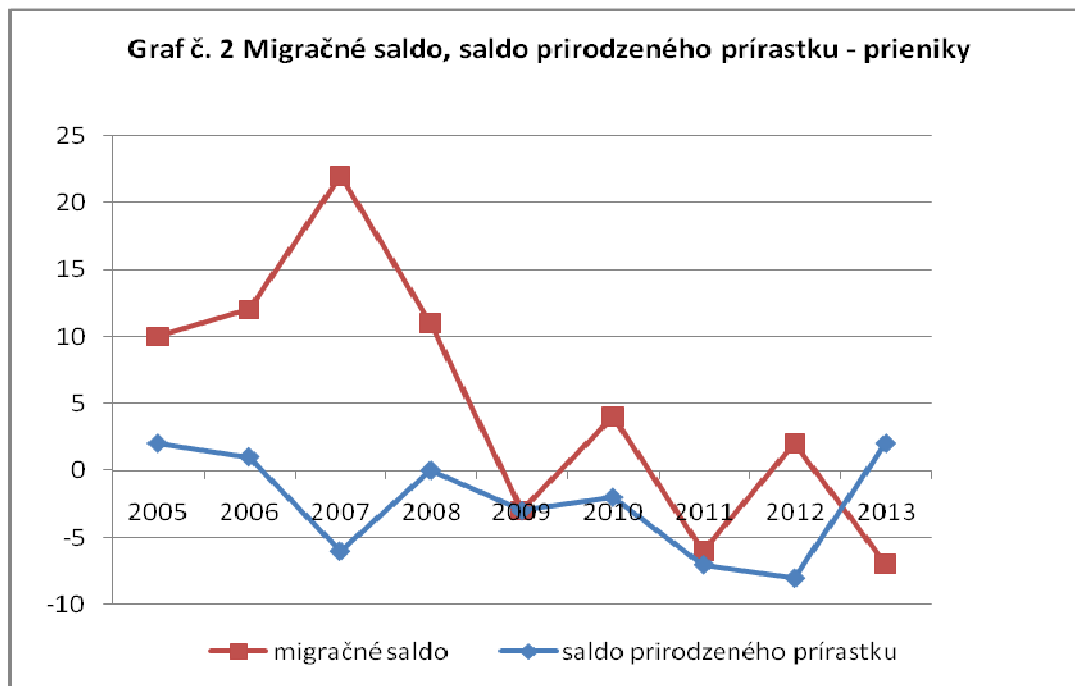
Ukazovateľ migračné saldo ako rozdiel medzi počtom prisťahovaných osôb do obce a počtom vysťahovaných osôb z obce poukazuje na % osôb željúcich si zostať v obci.

Migračné saldo má veľmi významný vplyv na zvyšovanie počtu obyvateľov obce a poukazuje na celkovú atraktivitu obce.

V prípade obce Považany dosahuje ukazovateľ prirodzenej výmeny a migrácie v oboch prípadoch záporné hodnoty, čo sa ďalej prejavuje tiež v úbytku obyvateľstva. Aby sme zistili do akej miery sa na negatívnom demografickom vývoji obce Považany podieľa ukazovateľ prirodzenej výmeny a do akej miery je za tým migrácia obyvateľstva urobili sme si prienik týchto ukazovateľov. Z prieniku vidíme, že ukazovateľ prirodzenej výmeny naberá cyklicky pozitívne a negatívne hodnoty a osciluje v jednej rovine. Jeho trend nie je rastúci, možno ho hodnotiť ako stagnujúci a je za ním nízka pôrodnosť ako celospoločenský súčasný problém, ktorý okrem iného prispieva k prestárnutiu obyvateľstva.

Migračné saldo má v úvode rastúci trend, ďalej naberá významne klesajúci trend. Prevláda vysťahovanie z obce a je potrebné hľadať príčiny.

B. VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je väčšinou nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska produktívnych vekových kategórií. Pokles pôrodnosti v posledných rokoch vedie k postupnému znižovaniu podielu predproduktívneho veku (do 14 rokov) a nárastu obyvateľstva v produktívnom veku (15 - 64 rokov) a poproduktívnom veku (nad 65 rokov). Na disproporciu medzi podielom obyvateľstva v predproduktívnom a poproduktívnom veku poukazuje index starnutia. Index starnutia vyjadruje počet osôb vo veku 65 a viac rokov pripadajúcich na 100 osôb vo veku 0 – 14 rokov. Pri hodnote väčšej ako 100 možno hovoriť o regresívnom, pri hodnote menšej ako 100 o progresívnom vekovom zložení obyvateľstva.

Veková kategória	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov celkom	1 214	1 244	1 263	1 274	1 286	1 286	1 299	1 315	1 326	1 320	1 322	1 291	1 285
Predproduktívny vek – muži (0-14)	115	113	111	110	108	105	103	102	95	85	83	81	82
%	18,79	18,11	17,56	17,43	16,9	16,03	15,68	15,5	14,53	13,02	12,85	12,58	12,75
Predproduktívny vek – ženy (0-14)	118	122	116	115	115	109	109	101	93	95	87	83	80
%	19,44	19,68	18,38	17,88	17,77	16,82	16,57	15,12	13,96	14,2	13,49	12,95	12,56
Produktívny vek – muži (15-59)	410	421	425	425	433	442	452	454	457	463	480	483	482
%	66,99	67,47	64,31	67,35	67,76	67,9	68,8	69	69,88	70,9	74,3	75	74,96
Produktívny vek – ženy (15-54)	312	317	329	342	342	349	362	379	383	376	443	436	435
%	51,4	51,13	52,14	53,19	52,86	53,86	55,02	56,74	57,51	56,2	68,68	68,02	68,29
Poproduktívny vek – muži (60+)	87	90	96	96	98	104	102	102	102	105	83	80	79
%	14,22	14,42	15,19	15,21	15,34	15,98	15,53	15,5	15,6	16,08	12,85	12,42	12,29
Poproduktívny vek – ženy (55+)	177	181	186	186	190	190	187	188	190	198	115	122	122
%	29,16	29,19	29,48	28,93	29,37	29,32	28,42	28,14	28,53	29,6	17,83	19,03	19,15
Index starnutia	113,3	115,32	124,23	125,33	129,15	137,38	136,32	142,86	155,32	168,33	116,47	123,17	124,07
Priemerný vek u mužov	35,75	35,72	35,99	36,2	36,55	37,04	37,18	37,53	38,04	38,79	39,26	39,28	39,65
Priemerný vek u žien	39,53	39,02	39,71	39,91	40,08	40,53	40,64	40,59	41,11	40,95	41,07	41,65	42,16

Zdroj: Štatistický úrad SR

O vývoji ukazovateľa čo sa týka obce Považany možno povedať, že ukazovateľ je primeraný celkovému vývoju obce Považany a kopíruje situáciu, ktorá sa ukazuje v obciach podobnej veľkosti a úrovne hospodárskeho rozvoja ako i lokality kde sa obec nachádza.

C. VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Dostupné údaje o vzdelaní obyvateľstva sú zo sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011. Vzhľadom k rozvoju systému školstva, ktorý sa zameriava na ďalšie vzdelávanie a rôzne medzistupne vo vzdelávaní, ale i ekonomickému trendu, ktorý kladie požiadavky na nové vzdelávanie, je obtiažne hodnotiť vzdelanostnú úroveň spred desiatich rokov a tú dnešnú. Badateľný je úbytok počtu osôb so základným vzdelaním. Zrejmý je však nárast počtu osôb s ukončeným vysokoškolským vzdelaním ako aj úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou. Vzdelanostný potenciál môžeme

porovnávať v rámci mikroregiónu, okresu a kraja, resp. medzi obcami navzájom. Pre zdĺhavosť tohto porovnania, porovnanie nie je súčasťou tohto dokumentu.

Tab. č. 5 Vzdelanie Považany SOBD 2011

Považany				
Základné		78	129	207
Učňovské (bez maturity)		149	73	222
Stredné odborné (bez maturity)		103	65	168
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		27	18	45
Úplné stredné odborné (s maturitou)		106	150	256
Úplné stredné všeobecné		16	28	44
Vyššie odborné vzdelanie		5	11	16
Vysokoškolské bakalárske		14	14	28
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		48	53	101
Vysokoškolské doktorandské		4	6	10
Vysokoškolské spolu		66	73	139
Študijný odbor	prírodné vedy	2	1	3
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	27	11	38
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	6	4	10
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	7	3	10
	zdravotníctvo	3	5	8
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	9	22	31
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	8	26	34
	vedy a náuky o kultúre a umení	1	0	1
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	3	0	3
	nezistený	0	1	1
Bez školského vzdelania		81	90	171
Nezistené		12	15	27
Úhrn		643	652	1 295
Zdroj: Štatistický úrad SR SOBD 2011				

D. NÁRODNOSTNÁ A NÁBOŽENSKÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA

Z hľadiska národnostnej štruktúry prevládajú v obci Považany občania so slovenskou národnosťou (97,14%). Okrem občanov slovenskej národnosti žijú v obci zástupcovia rómskej (0,08%), a českej (0,69%) národnosti. Národnostnú štruktúru obyvateľstva obce Považany a jej porovnanie s okresom Nové Mesto nad Váhom prezentuje tab. č. 6.

Tab. č. 6 Národnostná štruktúra obyvateľstva POVAŽANY SOBD 2011

%	slovenská	česká	rómska	maďarská	rusínska	ukrajinská	moravská	nemecká	poľská	chorvátska	srbská	ruská	bulharská	ostatné	nezistená
Okres Nové Mesto nad Váhom 2011	92,88	0,89	0,19	0,12	0,00	0,05	0,14	0,03	0,03	0,01	0,01	0,01	0,02	0,15	5,47
Obec Považany 2011	97,14	0,69	0,08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,08	2,01

Zdroj: Štatistický úrad SR SOBD 2011

Z hľadiska náboženskej štruktúry obyvateľstva prevláda v obci rímskokatolícke vierovyznanie (81,70%). V obci sa nachádza rímskokatolícky kostol Povýšenia sv. Kríža z roku 1830 – národná kultúrna pamiatka. Ďalej je v obci zastúpená evanjelická cirkev (19,95 %), gréckokatolícka (0,19 %) a pravoslávna (0,08 %) . V obci sú hodne zastúpené i novodobé cirkvi : Reformovaná kresťanská cirkev, Svedkovia jehovovi, Apoštolská cirkev, Kresťanský zbor. Zastúpenie týchto cirkví bližšie prezentuje tab. č. 7

Tab. č. 7 Náboženské vyznanie v obci POVAŽANY SOBD 2011

%	Rímsko-katolícke	Evanjelické	Grécko-katolícke	Bez vyznania	Nezistené	Bratská jednota baptistov	Reformovaná kresťanská cirkev	Pravoslávna	Svedkovia Jehovovi	Evanjelická cirkev metodistická	Apoštolická cirkev	Cirkev adventistov	Kresťanský zbor	iné
Trenčiansky kraj 2001	71,9	9,6	0,2	14,4	3			-	-	-	-		-	0,8
Trenčiansky kraj 2011	64,1	8,1	0,2	15,31	10,9			0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,4
Okres 2011 NM	51,16	19,95	0,19	27,64		0,03	0,03	0,11	0,23	0,32	0,18		0,15	
Obec Považany 2011	81,70	4,71	0,08	12,90			0,08	0,08	0,08		0,15		0,23	0

Zdroj: Štatistický úrad SR SOBD 2011

4 EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

Ekonomický potenciál obce možno definovať ako spolupôsobenie v obci sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb.

Je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností obce a determinantom životnej úrovne jeho obyvateľstva.

Na rozvoji ekonomického potenciálu sa v obci Považany podieľajú nielen podnikateľské subjekty pôsobiace na jej území, ale aj obecná samospráva, a nepriamo aj občania, ktorí sa podieľajú na spoločenskom dianí obce.

A. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA VYTVÁRANÁ SÚKROMNÝM SEKTOROM

B.

Rozhodujúce pre ekonomický rozvoj obce sú podmienky pre rozvoj podnikania v obci a podnikateľské aktivity súkromného sektora. Súkromné podnikania v obci sa sústreďuje predovšetkým do týchto oblastí:

- poľnohospodárska prvovýroba, ktorú zastupuje v obci Poľnohospodárske družstvo „Považie“ Považany a Ing. Rastislav Trebatický – súkromne hospodáriaci roľník (SHR)
- výrobná činnosť, maloobchod a veľkoobchod sústredená do činností obchodných spoločností – predovšetkým spoločností s ručením obmedzeným,

- fyzické osoby podnikajúce predovšetkým v oblasti obchodu, reštauračných služieb a drobných služieb pre obyvateľov.

Zároveň viaceré podnikateľské subjekty pomáhajú obci pri organizovaní kultúrnych, spoločenských a športových podujatí formou sponzorstva.

C. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

Podľa stavu zápisov v obchodnom registri príslušného súdu a registrácie na živnostenskom úrade k 17.04.2015 na území obce Považany podniká:

- ✓ 38 obchodných spoločností
- ✓ 1 družstvo,
- ✓ 30 fyzických osôb – živnostníkov.

Z počtu podnikateľských subjektov uvedených v obchodnom registri a živnostenskej registrácii vyplýva, že v obci svoju činnosť vyvíja 38 obchodných spoločností, 1 družstvo a 30 fyzických osôb so živnostenským oprávnením. Z údajov pri porovnaní predchádzajúceho obdobia – údajov z roku 2007 možno povedať, že sa v obci zvýšil počet obchodných spoločností a znížil počet fyzických osôb. K tomuto posunu výrazne prispela legislatíva. Zo zastúpenia podnikateľskej činnosti sa v obci uplatňuje oprava automobilov, šitie odevov, maloobchod a veľkoobchod, výroba výrobkov z dreva, stavebná činnosť, nakladanie s odpadmi, kovoobrábanie, zámočníctvo, dokončovanie stavieb.

D. EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA, NEZAMESTNANOSŤ

Významným ukazovateľom ekonomiky je ukazovateľ ekonomickej aktivity obyvateľstva. Sledovať môžeme %tuálny podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ale i štruktúru odvetví v ktorých je zamestnané obyvateľstvo ako i dochádzanie obyvateľstva.

Podľa sčítania obyvateľstva v roku 2001 žilo v obci Považany evidovaných 1214 obyvateľov a 576 teda 47,45 % z nich bolo ekonomicky aktívnych. 317 z nich pritom dochádzalo.

Podľa sčítania obyvateľstva v roku 2011 žilo v obci Považany 1291 obyvateľov a 657 teda 50,90 % z nich bolo ekonomicky aktívnych. 556 z nich pritom dochádzalo.

Z porovnania si možno všimnúť:

- Nárast počtu ekonomicky aktívnych osôb
- Nárast počtu osôb, ktoré dochádzali
- Relatívny nárast počtu obyvateľov (ktorý sa momentálne znižuje)

	SOBD 2001	SOBD 2011	%tuálna zmena
počet obyvateľov	1214	1291	6,34
ekonomicky aktívne osoby	576	657	14,06
dochádzka do zamestnania	317	556	75,39

Zdroj: ŠÚ

Zmeny v ekonomike sa podieľajú aj v podiele zamestnanosti v jednotlivých odvetviach hospodárstva. Ustupuje podiel zamestnaných obyvateľov v priemysle a poľnohospodárstve a narastá podiel obyvateľov zamestnaných v oblasti služieb. Keďže máme dostupné údaje z rokov SOBD 2001 ako i SOBD 2011 môžeme údaje na úrovni obce porovnávať. Novšie údaje nám poskytujú presnejšie informácie o ekonomickej aktivite osôb podľa odvetví. V posledne porovnávanom období r. 2011 bola ekonomická aktivita veľkej časti osôb nezistená, čo podávalo iba orientačný prehľad o ekonomickej aktivite osôb. Z hľadiska rozvoja obce možno upriamiť pozornosť na zvýšenie počtu ekonomicky aktívnych osôb. Keďže SOBD jednej obce je iba malou vzorkou ekonomicky aktívnych osôb, nie je možné formulovať všeobecné závery platné pre celkový ekonomický trend. Všimnúť si však môžeme :

- zachovanú zamestnanosť vo výrobe a stavebníctve (priemysel)
- vysokú zamestnanosť v oblasti štátnej a verejnej správy, na úseku vzdelávania
- vysokú aktivitu v oblasti obchodných činností

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	dochádzajúca
Lesníctvo a ťažba dreva	4	3	7	4
Iná ťažba a dobývanie	1	0	1	1
Výroba potravín	4	14	18	17
Výroba nápojov	2	0	2	2
Výroba odevov	4	4	8	3
Výroba kože a kožených výrobkov	0	1	1	0
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	1	2	3	2
Tlač a reprodukcia záznamových médií	1	1	2	2
Výroba chemikálií a chemických produktov	0	1	1	0
Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	0	1	1	1
Výroba výrobkov z gumených a plastových hmot	10	12	22	20

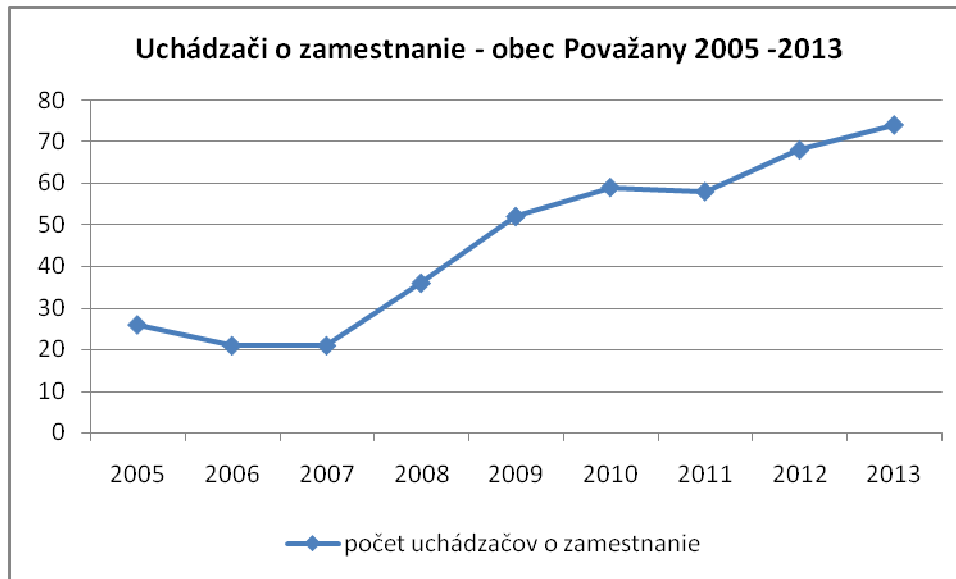
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	0	2	2	2
Výroba a spracovanie kovov	1	1	2	2
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	22	6	28	20
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	8	6	14	10
Výroba elektrických zariadení	27	32	59	58
Výroba strojov a zariadení i. n.	32	12	44	37
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	7	18	25	24
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	0	1	1	1
Výroba nábytku	8	6	14	11
Iná výroba	3	2	5	4
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	4	1	5	4
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	2	3	3
Zber, úprava a dodávka vody	3	0	3	3
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	3	0	3	2
Výstavba budov	15	2	17	11
Inžinierske stavby	2	1	3	2
Špecializované stavebné práce	18	2	20	19
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	12	1	13	10
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	34	19	53	46
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	11	19	30	25
Pozemná doprava a doprava potrubím	22	3	25	21
Vodná doprava	0	1	1	1
Skladové a pomocné činnosti v doprave	9	5	14	13
Poštové služby a služby kuriérov	1	3	4	3
Ubytovanie	4	3	7	4
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	9	2	11	11
Telekomunikácie	1	0	1	1
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	4	0	4	4
Informačné služby	1	0	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	0	4	4	3
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	0	1	1	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	1	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	2	3	5	5
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	2	0	2	2
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	2	0	2	1
Reklama a prieskum trhu	1	0	1	1
Sprostredkovanie práce	2	2	4	4
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	0	2	2	2
Bezpečnostné a pátracie služby	4	0	4	3
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	1	2	2
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	2	3	3
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	12	32	44	41
Vzdelávanie	9	20	29	26
Zdravotníctvo	3	19	22	21
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	0	1	1
Sociálna práca bez ubytovania	1	1	2	1
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	0	1	1	0
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	0	1	0
Činnosti členských organizácií	2	1	3	3
Ostatné osobné služby	1	1	2	1
Nezistené	19	7	26	16
Spolu	366	291	657	556

Okrem sledovania ekonomickej aktivity obyvateľstva, dôležitým ukazovateľom ekonomicky je tiež zamestnanosť obyvateľstva. O vývoji zamestnanosti v obci Považany vypovedá údaj o počte evidovaných nezamestnaných so sledovaním počtu uchádzačov o zamestnanie z radu žien. Vzhľadom k tomu, že disponibilná pracovná sila sa filtruje len na úrovni okresu nie je možné objektívne určiť mieru nezamestnanosti, môžeme sledovať iba pokles alebo nárast počtu uchádzačov o zamestnanie z obce. Z tabuliek vidíme zrejmy nárast počtu uchádzačov o zamestnanie z obce Považany. Počet nezamestnaných vo vzťahu k počtu obyvateľov ako i vo vzťahu ku klesajúcemu demografickému trendu obce je výrazne negatívny. Kopíruje situáciu v SR a však je potrebné uviesť, že obec je lokalizovaná iba 5 km od dobre rozvinutého mesta Nové Mesto nad Váhom, ktoré je významným zdrojom pracovných príležitostí, ďalej má obec dobré napojenie na rýchlostné komunikácie a diaľničné úseky smerujúce na top regióny Bratislava, Trnava a preto by počet uchádzačov z obce Považany nemal byť tak vysoký. Vysoký počet nezamestnaných v obci sa odráža tiež na zhoršení ekonomického postavenia obce, preto je žiaduce tiež vytvárať pracovné miesta priamo v obci alebo aspoň poskytovať informačnú podporu pri hľadaní si zamestnania, realizovať aktivačné práce, poskytovať bezplatný internet a pod.

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	26	21	21	36	52	59	58	68	74
Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	11	3	8	17	24	24	23	28	35
%-tuálny podiel - nezamestnané ženy	42,31	14,29	38,1	47,22	46,15	40,68	39,66	41,18	47,3
Zdroj: štatistický úrad									

Graf č. 3 . Uchádzači o zamestnanie – obec Považany 2005 - 2013

E. ROZPOČET OBCE, ŠTRUKTÚRA MAJETKU A CUDZÍCH ZDROJOV

Obecná samospráva môže ovplyvniť ekonomický rozvoj v obci viacerými spôsobmi:

- finančnými zdrojmi, ktorými disponuje v príjmovej časti rozpočtu,
- majetkom, ktorým disponuje a ktorý používa na zabezpečenie výkonu obecnej samosprávy,
- vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania v obci pre podnikateľské subjekty budovaním technickej infraštruktúry, využívaním regulačných ekonomických a iných nástrojov,
- koordinačnou činnosťou, ktorou môže usmerňovať a ovplyvňovať podnikateľské aktivity a aj ostatných podnikateľských subjektov v obci a v jej okolí.

Obec môže priamo ovplyvňovať ekonomický rozvoj prostredníctvom rozpočtu a využitia obecného majetku. Fiškálna decentralizácia prebiehajúca v ostatnom období spolu s postupným prenesením kompetencií na vyššie územné celky a obecné samosprávy výrazne zvyšujú zodpovednosť obecnej samosprávy a rozširujú oblasti, v ktorých môže obec plniť svoje úlohy.

Ročný rozpočet obce je základným finančným plánom, ktorý obec každoročne vypracováva a schvaľuje. V ročnom rozpočte vystupujú dve základné zložky a to ročné rozpočtové príjmy a ročné rozpočtové výdaje.

Príjmy rozpočtu obce

Stále príjmy obce zabezpečujú predovšetkým daňové príjmy, a to podielové i miestne (vrátane poplatkov). Minimálnym príjmom obce sú príjmy z využívania obecného majetku.

Príjmy rozpočtu obce Považany sú tvorené nasledovnými položkami:

- ✓ podielové dane – tvoria rozhodujúcu zložku príjmov obce, určujú podiel obce na daniach štátneho rozpočtu,
- ✓ miestne dane a poplatky,
- ✓ príjmy z využívania obecného majetku,
- ✓ dotácie.

Výdaje rozpočtu obce

Výdavková časť rozpočtu obce charakterizuje prístupy obecnej samosprávy k napĺňaniu samosprávnych kompetencií, a to pri dodržiavaní dvoch základných princípov:

- ❖ racionálnosť v nakladaní s finančnými prostriedkami,
- ❖ preferovaní rozvojových potrieb obce.

Výdavky rozpočtu obce predstavujú predovšetkým výdavky bežného rozpočtu obce, ktoré zabezpečujú plnenie funkcií obecnej samosprávy. Výrazný vplyv na zvyšovanie výdavkov bežného rozpočtu má rast cien energií, telekomunikačných, poštových služieb, kancelárskych potrieb a materiálu.

Výdavky rozpočtu obce boli v posledných rokoch členené nasledovne:

- ✓ mzdy a odvody,
- ✓ energie,
- ✓ odvoz odpadu,
- ✓ opravy a údržby,
- ✓ pohonné hmoty,
- ✓ kancelárske výdavky,
- ✓ telefón, poštovné,
- ✓ ostatné výdavky.

Tab. č. 11 Rozpočet obce Považany

rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
príjmy	808 014	798 913	739 175	739 175	727 349	773 699
výdavky	808 014	798 913	739 175	739 175	727 349	773 699

Zdroj: Obec

Majetok obce Považany a jeho hodnotu prezentuje tabuľka číslo 12.

Tab č. 12 Majetok obce Považany 04/2015	
Kategória	Hodnota v EUR
Budovy	1 101 922,98
Stavby	578 750,94
Pracovné stroje a a zariadenia	4 635,62
Prístroje a zvláštne tech.zariadenia	23 290,75
Dopravné prostriedky	1 000,00
Inventár	29 359,70
Pozemky	75 998,13
zdroj: Obec Považany	

5 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Občianska vybavenosť, resp. sociálna infraštruktúra vytvára v obci podmienky pre kvalitu života obyvateľstva. Preto snaha a zámery obce Považany smerujú predovšetkým k rozvoju sociálnej infraštruktúry, aby mohla vytvárať kvalitnú spoločenskú, kultúrnu a obytnú funkciu.

A. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

Možnosti bývania a stavania rodinných domov a bytového fondu sú kľúčové faktory, ktoré ovplyvňujú demografický vývoj obce, rozvoj obce a naplňajú základnú obytnú funkciu obce.

Hustota osídlenia obce Považany je 147 obyvateľov na km² (2012). V roku 1991 bolo evidovaných 389 obydľí, pričom 326 z nich bolo trvale obývaných. V ďalšom desaťročí (1991 – 2001) sa počet obyvateľov zvyšoval a prebehla tiež výstavba nových obydľí. V ďalšom desaťročí (2001 – 2011) sa počet obyvateľov stabilizoval a došlo k ďalšiemu nárastu obydľí na počet 431 pričom 356 z nich je v súčasnosti (SOBD 2011) trvale obývaných.

Ak hodnotíme jednotlivé desaťročia, vidíme rastúci trend počtu obyvateľov obce. S rastom počtu obyvateľov sa budovali primerane i nové sídla v obci v prírastku asi 5 – 6 %. Percento voľných domov na bývanie alebo inak povedané neobývaných domov dosahuje stabilne okolo 17 % . Podiel neobývaných obydľí tvorí potenciál na bývanie, ktorý je možné :

- speňažiť odpredajom nehnuteľností/pozemkov ich majiteľmi

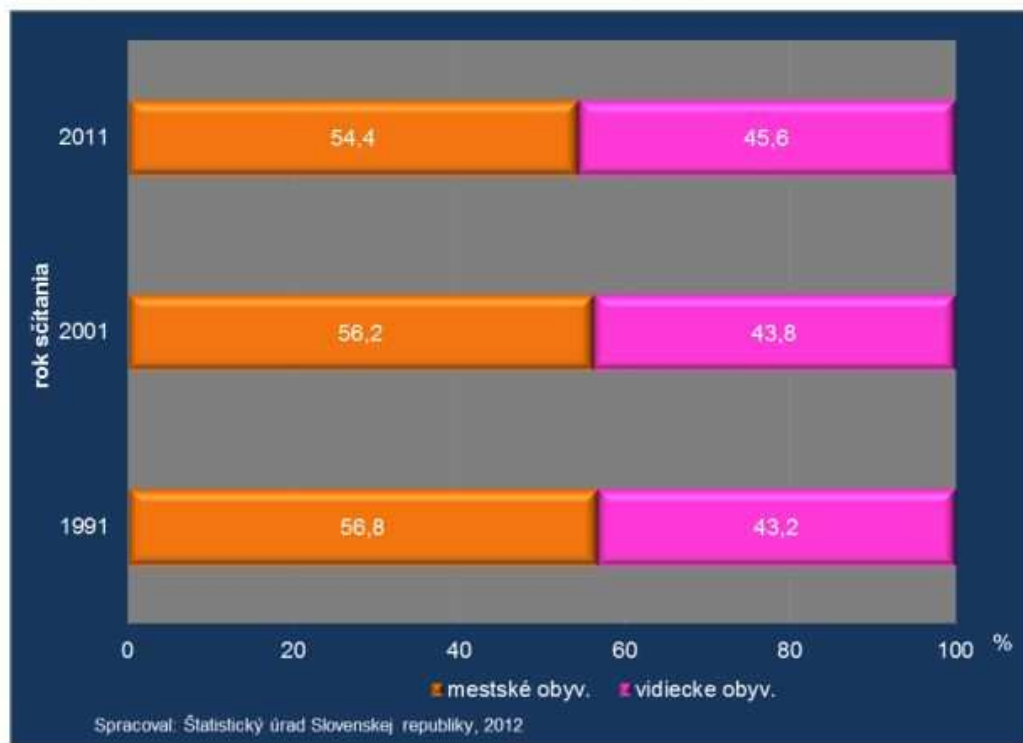
- chápať ako víkendové chalupy – chaty – snažiť sa o tvorbu programu pre víkendových hostí
- obývať formou predaja / prenájmu novým majiteľom a dosiahnuť tak vyšší počet obyvateľov.

Tab. č. 13 DOMY - Obec Považany			
Rok	1991	2001	2011
Počet obyvateľov	1188	1214	1291
Počet obydlí	389	407	431
% nárast počtu obydlí - výstavba		4,63	5,90
Trvale osídlené obydlia	326	336	356
% voľných domov na bývanie	16,2	17,44	17,4
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 1991, 2001, 2011			

V súvislosti s osídlením obce a bývaním všimnime si trend vývoja bývania čo sa týka podielu mestského a vidieckeho obyvateľstva a teda podiel obyvateľstva bývajúceho v mestách a na dedine. Podiel obyvateľstva bývajúceho na vidieku je na Slovensku vo všeobecnosti veľmi vysoký, tvorí takmer polovicu bývajúceho obyvateľstva. Ešte zaujímavejší je fakt, že tento podiel má rastúci trend.

G 3 Podiel mestského a vidieckeho obyvateľstva trvalo bývajúceho v SR, sčítanie 1991 – 2011

Graf č. 4 Podiel mestského a vidieckeho obyvateľstva trvalo bývajúceho v SR, sčítanie 1991 - 2011

B. ŠKOLSTVO

V obci sa nachádza materská škola a plne organizovaná základná škola (ročníky 1.-9.) pre deti obcí Považany a Potvorice. V okolí ZŠ a MŠ sú značné priestorové možnosti pre mimoškolskú činnosť detí.

História materskej školy je datovaná od roku 1947, kedy bola zriadená detská opatrovňa pre deti zo Sv. Kríža, Mošoviec a Viesky. Dočasne bola umiestnená v obecnom dome. V roku 1971 bola MŠ umiestnená v budove nachádzajúcej sa vo dvore Obecného úradu Považany. Škola bola dvojtriedna s ústredným kúrením a kuchyňou. Mala 58 detí. Po uvoľnení starej budovy ZDŠ boli jej priestory adaptované pri nákladoch 400 tis. korún na materskú školu. V súčasnosti MŠ navštevuje približne 40 detí, ktoré sú rozdelené do dvoch tried.

Základné školstvo začalo svoju históriu v 30-tych rokoch 20. storočia v každej obci – Svätý Kríž nad Váhom, Vieska, Mošovce zvlášť. Až školský rok 1942/43 sa začal veľkou školskou reorganizáciou. Zákonom č. 308/41 boli zlúčené školy vo Vieske, vo Svätom Kríži a v Mošovciach do jedného celku. Keďže nebolo spoločnej budovy, vyučovalo sa ešte v každej obci. Obce sa domáhali vlastných škôl. Ministerstvo školstva a národnej osvetu ich žiadosť vždy zamietlo. V zlúčenej škole bolo 1. septembra 1942 v štyroch triedach 145 žiakov. V školskom roku 1944/45 mala škola 136 žiakov. V tomto vojnovom roku bolo vyučovanie v Kríži prerušené, lebo trieda bola zabratá na ubytovanie vojakov až do konca vojny. Zničených bolo 90% školských pomôcok a nábytku. Pokusov postaviť v obci budovu školy bolo niekoľko. V roku 1924 všetky tri obce zakúpili pozemok na stavbu školy, ale k jej výstavbe nedošlo, na tomto mieste stojí obchodný dom. V roku 1955 sa zišli zástupcovia troch obcí a znovu rokovali o výstavbe spoločnej školy. Napokon sa začalo s výstavbou na jeseň 1956. Opäť sa vyskytli problémy s projektom a náročnosťou stavby. Stavba školy pokračovala až v novembri 1959, kedy ju začal stavať Okresný stavebný podnik v Novom Meste nad Váhom. Slávnostné otvorenie bolo 2. januára 1961. Po polročných prázdninách prešli do novšej školy aj žiaci 6.-8. ročníka z Považian a Potvoríc, ktoré dovtedy navštevovali Osemročnú strednú školu v Novom Meste nad Váhom. Novovytvorená škola ale už od začiatku nevyhovovala novým podmienkam, bolo málo učební a učilo sa striedavo na dve smeny. Preto na jar 1971 sa začalo s výstavbou novej deväťtriednej ZDŠ, ktorá bola slávnostne otvorená 31. augusta 1973. V školskom roku 2014/2015 školu navštevuje približne 137 detí.

Základná a materská škola v Považanoch dosahuje veľmi dobré výchovno-vzdelávacie výsledky, čo sa odráža v ďalších študijných výsledkov absolventov našich školských zariadení.

rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
MŠ	36	37	37	41	40	40
počet pracovníkov zariadenia	5	5	5	5	5	5
ZŠ	163	154	142	147	136	137
počet pracovníkov zariadenia	25	25	26	25	25	27

Zdroj: Obec

C. ZDRAVOTNÁ A SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Zdravotnú starostlivosť poskytujú obyvateľom obce zdravotnícke zariadenia a Nemocnica s poliklinikou v Novom Meste nad Váhom.

V obci sa nachádza Zariadenie opatrovateľskej služby, ktorý sa nachádza vo dvore obecného úradu. Pôvodne to bola ubytovňa pre robotníkov, neskôr materská škola a administratívna budova JRD, v roku 1986 bola prevedená do správy sociálnych služieb Trenčín za účelom zriadenia domu opatrovateľskej služby. Toto zariadenie bolo slávnostne otvorené 15. novembra 1988. Odbornú starostlivosť v tomto zariadení zabezpečujú 3 pracovníčky + 1 vedúca zariadenia. Kapacita zariadenia je 14 lôžok a sú plne obsadené.

Obec poskytuje tiež služby opatrovateľskej starostlivosti. V súčasnosti zamestnáva 1 terénnu pracovníčku. Občania majú možnosť odoberať stravu zo školského zariadenia.

6 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE

Technická infraštruktúra predstavuje veľmi dôležitý faktor pôsobiaci na ekonomický rozvoj obce. Vytvára podmienky pre kvalitné bývanie obyvateľstva, rozvoj podnikateľských aktivít v obci a okolí a poskytuje dôležité služby pre obyvateľov.

A. ENERGETICKÉ SIETE

Elektrická energia a plynofikácia

Prevádzkovateľom elektrickej siete v obci je Západoslovenská energetika, a.s.. V minulosti boli elektrické stĺpy postavené v chodníkoch pri miestnych komunikáciách, čo

si vyžiadalo v roku 1987 vykonanie prekládky do predzáhradiek rodinných domov. Súčasný technický stav elektrických sietí môžeme hodnotiť ako uspokojivý.

Úroveň plynofikácie môžeme taktiež hodnotiť kladne, pretože jej vybudovanie v 90-tych rokoch pokrylo a zabezpečilo dodávku plynu do všetkých domácností v katastri obce.

B. INŽINIERSKE SIETE

Inžinierske siete vytvárajú základný predpoklad pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci. Ide o finančne náročné investície, pre ktoré obec nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami. V obci nie sú inžinierske siete vybudované kompletne a v budúcnosti sa počíta s ich dobudovaním.

Vodovod a kanalizácia

V obci je vybudovaný verejný vodovod. Obec je zásobovaná dodávkou pitnej vody z vodného zdroja nachádzajúce sa v intraviláne obce Čachtice s výdatnosťou 205 l/s. Vodný zdroj je súčasťou zásobovacieho systému vodovodu Čachtice - Nové Mesto nad Váhom - Stará Turá.

V obci nie je v súčasnosti vybudovaná kanalizácia ani ČOV. Kanalizácia obce je vyriešená prostredníctvom splaškového odkanalizovania, ktoré je však pre budúci vývoj obce nedostatočné. V spolupráci obcí Považany, Potvorice a Horná Streda v rámci združenai obcí „Rudnay“ (mikroregión „Rudnay“) sa pripravuje výstavba kanalizácie, kde sa tieto obce odkanalizujú do ČOV Horná Streda. Realizácia výstavby nie je možná bez čerpania eurofondov.

Dopravné siete a dopravné systémy

Verejnú dopravnú sieť v obci zabezpečuje autobusová, železničná a cestná doprava. Autobusová doprava slúži k presunu do okresného mesta Nové Mesto nad Váhom ako i na druhú stranu do mesta Piešťany. Intenzita autobusovej dopravy je na oba smery počas pracovných dní a víkendu postačujúca. Prípadné medzere v dopravnom poriadku obyvatelia riešia dopravou na vlastné náklady. Z hľadiska železničnej dopravy obec Považany leží na dvojkolajnej elektrifikovanej trati č. 120 (Bratislava – Žilina) medzi železničnou stanicou Piešťany a Nové Mesto nad Váhom. Železničná stanica bola v rámci modernizácie koridoru nahradená zastávkou.

O bežnú údržbu miestnych komunikácií sa stará obec Považany, resp. obecný úrad a pri zimnej údržbe spolupracuje s miestnym Poľnohospodárskym družstvom „Považie“.

Stav miestnych komunikácií je nevyhovujúci, plánovaná je rekonštrukcia.

C. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec Považany realizuje separáciu komunálneho odpadu od roku 1995 v týchto kategóriách: sklo, papier, plasty, kovy, tetra-paky, elektroodpad, nebezpečný odpad a textil, použité jedlé oleje, kuchynský odpad (ZŠ, MŠ, ZOS) a v rámci BRO konáre na drvenie. Odberateľom zmesového komunálneho odpadu je K.O.S Kostolné cestou Technických služieb Nové Mesto nad Váhom a vyseparovaných zložiek odpadu spoločnosť Marius Pedersen, a . s. Piešťany, okrem elektroodpadu, ktorý odoberá BOMAT, s. r. o. Veľké Orvište, použitých jedlých olejov a kuchynského odpadu, ktoré odoberá Ladisco, s. r.o. Považany a textilu , ktorý odoberá Peter Kucharčík, Lichardova 3, Žilina.

7 SPOLOČENSKÉ A KULTÚRNE AKTIVITY V OBCI

V obci Považany sa každoročne koná množstvo spoločenských a kultúrnych podujatí pre obyvateľov obce. (vid' tab č. 13). Významnou spoločenskou akciou bola spomienková slávnosť pri príležitosti 240. výročia narodenia kardinála Alexandra Rudnaya, prvého slovenského ekumenistu, kardinála, prímasa, spisovateľa a národovca, ktorá sa uskutočnila 7. októbra 2000. V rámci podujatia bola odhalená busta kardinála Rudnaya v priestoroch parku pred kostolom Povýšenia sv. Kríža, ktorý dal postaviť práve A. Rudnay ako maketu ostrihomskej katedrály. Autorom busty je Rajmund Lauro.

Významnou spoločenskou udalosťou boli v roku 2013 oslavy 750. výročia 1. písomnej zmienky o obci. Ak bude pátrať hlbšie v histórii a zisťovať, kde až vedie prvá písomná zmienka o obci dopátrame sa až do roku 1263, konkrétne 18. marca, kedy kráľ Béla IV. listinou udeľuje kláštoru na Panónskej Hore výmenou za svoje majetky pri Köszege mesto Nové Mesto nad Váhom a majetky v okolí. A to ako za náhradu za opátsky hrad na brehu jazera Balaton a za dlh 800 hrivien jemného striebra, ktoré si kráľ požičal od kláštora po tatárskom vpáde. Pri vymedzení tohto majetku sa uvádza, že hraničí pri Váhu s obcou Mošovce, v miestach, kde je háj Lusuch a cesta, ktorá vedie až k nejakej hruške a odtiaľ k Čachtickým viniciam. Na oslavy boli pozvaní významní predstavitelia spoločenského a politického života okresu Nové Mesto nad Váhom, všetci obyvatelia obce, ale najmä občania Považian, ktorí sa v posledných rokoch významnou mierou pričinili o rozvoj obce, angažovanosť v športovej oblasti, v spoločenskom a kultúrnom živote a o obdivuhodný príklad ľudskosti a starostlivosti. Pri tejto príležitosti bola 8 občanov udelená Cena starostky obce a 14 Pamätný list obce Považany.

Každý rok v októbri sa konajú stretnutia dôchodcov, ktorých občania pozývajú okolo 250 až 300 (nad 55 - 60 rokov). Pripravený je pre nich kultúrny program, občerstvenie, hudba s tancom.

K novým tradíciám v obci patria aj oslavy Dňa matiek v druhú májovú nedeľu. Sú to chvíle vyjadrenia vďaky mamám a babičkám. V kultúrnom programe zvyčajne vystupujú

deti z materskej školy a základnej školy. Športovci - futbalisti vytvorili tradíciu futbalových zápasov "starých pánov" v letných mesiacoch a futbalové rozlúčky so starým rokom na Silvestra.

Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj obecná samospráva formou poskytovania priestorov pre jednotlivé podujatia, a taktiež spolupodieľaním na organizovaní kultúrnych a športových akcií. Okrem

toho sa na spoločenskom dianí obce bezprostredne podieľajú aj miestne organizácie – Telovýchovná jednota Považany a Jednota dôchodcov.

Tab č. 15 Spolky pôsobiace v obci a ich podpora

Názov spolku	Orientačná ročná výška dotácie z rozpočtu obce	Orientačná výška ročného rozpočtu spolku
TJ "Družstevník" Považany	5000	11000
Jednota dôchodcov Považany-	obec poskytuje zdarma priestory Klubu v Kultúrnom dome v Považanoch (priestory, električka, plyn, voda)	

Zdroj: Obec Považany 04/2015

Tab č.16 Tradičné aktivity obce Považany - kalendár

mesiac	Názov aktivity	Náklady
február	Pochovávanie basy	350
marec	Flourbalový turnaj " Považany Cup"	100
apríl	Stavanie mája, majáles	400
máj	Deň matiek	70
máj	MDD	800
jún	Stretnutie "Viesky na Slovensku"	1200
august	Návrat partizánskej vatry-Memorial Ing. Tibora Jambora	100
október	Výstava ovocia a zeleniny	120
október	Posedenie dôchodcov	450
november	Katarínska zábava	250
december	Mikuláš	250
december	Považanské Vianoce	300
december	Nohejbalový turnaj o "Putovný pohár obce Považany v nohejbale"	100
december	Futbalový zápas ženatí-slobodní	20

Zdroj: Obec 04/2015

8 CESTOVNÝ RUCH

Cestovný ruch je významným a nepopierateľným aspektom ekonomického rozvoja príslušného regiónu, pretože vytvára pracovné príležitosti pre skupiny obyvateľov, zvyšuje príjmy, stimuluje kapitálové investície, vytvára príležitosti pre rozvoj malých a veľkých podnikov.

Vzhľadom na prírodné danosti a jej umiestnenie sa obec bude v budúcnosti snažiť vytvoriť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu v obci a okolí a umožní podnikateľským subjektom pôsobiacim v oblasti cestovného ruchu realizovať svoju činnosť v danej lokalite. Dôsledkom našich aktivít bude zvýšenie ekonomického rozvoja obce, ktorý patrí medzi strategické ciele obecnej samosprávy.

Národné kultúrne pamiatky v obci – zdroje kultúrno-poznávacej turistiky

V obci Považany sa nachádzajú tieto významné národné kultúrne pamiatky:

- Pamätný dom Alexandra Rudnaya

- Pamätná tabuľa Alexandra Rudnaya
- Kostol - rímskokatolícky Povýšenia sv. kríža

Pamiatky sú bližšie špecifikované v tabuľke nižšie.

Tab. č. 15 Národné kultúrne pamiatky NKP Považany				
Názov NKP	Lokalizácia	Číslo pamiatky	Dôvod ochrany	Majiteľ NKP
DOM PAMÄTNÝ Alexander Rudnay	Na hlavnej ceste/Považany	1286/1	1760-1831,národovec,kňaz	Súkromné vlastníctvo občanov
TABUĽA PAMÄTNÁ Alexander Rudnay	Na dome č.194/Považany	1286/2	1760-1831,národovec,kňaz	Samospráva miest a obcí
KOSTOL - rímskokatolícky Povýšenia sv. Kríža	Pri hlavnej ceste/Považany	1288	kostol Povýšenia sv.Kríža 1830	Vlastníctvo cirkvi a cirk. organizácií
ZVON	Obecná zvonica/ Považany časť Vieska	12264/1	Zvon z roku 1859 od známenho trnavského zvonolejára Viliama Fridricha Fischera	Obec Považany-samospráva miesta a obcí
ZVON	Obecná zvonica / Považany časť Mošovce		Rokokový zvon z roku 1778 od trnavského zvonolejára Mateja Orfandla	Obec Považany-samospráva miest a obcí
ZVON	Kostol –rímsko-katolícky Povýšenia sv. Kríža		gotický zvon zo 14. storočia	Rímsko-katolícka cirkev - farnosť Považany

Zdroj: Register NKP

Štrkoviská Považany – šport a rybolov

V obci sa nachádzajú 4 štrkoviská - vodná plocha o rozlohe vyše 4 ha - kaprový lovný revír. Na štrkovisku vo Vieske sa konajú rybárske preteky v lovení kaprov.

9 SWOT ANALÝZA OBCE POVAŽANY

Swot analýza obce Považany bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- ✓ z analýzy doterajšieho vývoja,
- ✓ súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- ✓ súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- ✓ jeho potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šanci),
- ✓ jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- ✓ poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- ✓ rozvojové zámery obce,
- ✓ strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A ĽUDSKÉ ZDROJE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ takmer jednotná národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva,▪ možnosť vzdelávania v meste Nové Mesto nad Váhom,▪ dostatočné dopravné spojenie do zamestnania, škôl, na kultúrne, športové a iné podujatia,▪ možnosť pracovných príležitostí v Novom Meste nad Váhom, či v Trenčíne,	▪ zhoršovanie vekovej štruktúry obyvateľstva (rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a pokles vo veku predproduktívnom),▪ odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce▪ negatívny demografický trend
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
▪ lokalizácia obce len 5 km od NM▪ podpora bytovej výstavby, rast bytového fondu obce, najmä pre mladé rodiny,▪ zvýšenie úrovne vzdelávania,▪ vybudovanie zón rekreácie a oddychu.	▪ nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, ohrozené existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny,▪ nepriaznivá veková a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (rast indexu starnutia).

POLOHA OBCE A VÄZBA NA VONKAJŠIE OKOLIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ výhodná poloha obce vzhľadom na blízkosť k jednému z hlavných uzlov regiónu,▪ umiestnenie obce umožňuje rozmanitosť dopravného spojenia,▪ blízkosť napojenia obce na diaľnicu,▪ priaznivé podmienky obce pre rozvoj sociálnej, spoločenskej a kultúrnej funkcie,▪ vypracovaný územný plán obce.	▪ pred spracovaním územného neusporiadaná urbanistická štruktúra obce,▪ nejasné vlastnícke pomery u niektorých pozemkov.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
▪ využitie katastrálneho územia obce pre výstavbu bytovú, občiansku, spoločenskú i podnikateľskú,▪ možnosť kooperácie riešenia otázok a problémov regionálneho charakteru s okolitými obcami,▪ možnosť využitia lokalizácie obce a výhodného dopravného spojenia obce k budovaniu priemyselných zón.	▪ nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov na financovanie projektov v rámci dopravnej infraštruktúry a občianskej vybavenosti,▪ narušenie urbanistickej štruktúry realizáciou veľkých investícií, najmä do infraštruktúry.

ENVIRONMENTÁLNE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE OBCE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ blízkosť prírodných prvkov,▪ dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu,▪ dostatok spodnej vody.▪ vynikajúca kvalita vody	▪ všeobecný nezáujem obyvateľstva na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin,▪ existencia zdrojov znečistenia vodných zdrojov,▪ nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie a oddychu.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
▪ využitie prírodného potenciálu na vytváranie nových a zvelaďovanie existujúcich rekreačných zón,▪ ekologické partnerstvo obce s ohrozovateľmi životného prostredia,▪ rozšírenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovania, likvidácia divokých skládok,▪ vybudovanie kompostovacieho zariadenia k zhodnocovaniu biologicky rozložiteľného odpadu obce,▪ zvýšiť vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia.	▪ ohrozovanie obce hlučnosťou, prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia,▪ ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch,▪ ohrozovanie bezpečnosti obyvateľov na štátnej ceste prechádzajúcou cez obec.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ komplexná plynofikácia obce,▪ vybudovaný dostatočný dopravný systém,▪ dostatočná frekvencia autobusového dopravného spojenia,▪ dostatok priestorov pre budovanie bytovej a technickej infraštruktúry,▪ vybudované osvetlenie obce,▪ obecný rozhlas.	▪ zlý stav miestnych komunikácií, narušený povrch komunikácií v obci vzhľadom k intenzite dopravy,▪ neustála potreba investícií na údržbu a modernizáciu technologických zariadení vo vlastníctve obce,▪ zvyšujúce množstvo zmesového komunálneho odpadu a narastajúca potreba rozšírenia separovania odpadu o ďalšie zložky,▪ povinnosť separácie a zhodnocovania biologicky rozložiteľného odpadu vyplývajúca z právnej legislatívy SR,▪ nevybudovaná kanalizácia v obci,▪ nedostatočná obchodná sieť (nedostatky v ponuke a rozmanitosti tovaru a služieb).
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
▪ vybudovanie kanalizácie v obci vzájomnou spoluprácou s obcami Považany, Potvorice, Horná Streda,▪ rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov,▪ úpravy obecných verejných priestranstiev a vybudovanie nových tzv. zelených zón,▪ zavedenie kompostovacieho zariadenia do každej domácnosti v obci k zhodnocovaniu biologicky rozložiteľného odpadu obce,▪ vybudovanie obecných centier,▪ rekonštrukcia existujúcich obecných budov a ich vnútorného vybavenia.	▪ nedostatok vlastných zdrojov na financovanie našich zámerov,▪ nepripravenosť projektov na získanie finančných zdrojov z fondov EÚ a SR,▪ narušovanie urbanistickej štruktúry a vzhľadu obce starými, najmä hospodárskymi budovami.

SOCIÁLNA (OBČIANSKA) INFRAŠTRUKTÚRA	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ dobrá úroveň bytovej vybavenosti obce s výraznou prevahou rodinných domov,▪ perspektíva ďalšej bytovej výstavby,▪ vybavenosť obce školskými zariadeniami, kultúrnym domom, telocvičňou,▪ existencia obecných budov na vybudovanie komunitných centier obce.	▪ urbanisticky neusporiadané objekty občianskej a spoločenskej vybavenosti, staré stavby,▪ neúplný základný sortiment ponuky tovarov a služieb v obci,▪ zhoršený technický stav obecných objektov, dlhodobé zanedbávanie ich údržby a opráv.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
▪ príprava projektov, vybudovanie, prípadne rekonštrukcia komunitných centier obce (kultúrno-spoločenské, športové, spoločenské),▪ pripravenosť pozemkov pre výstavbu bytovú, podnikateľskú i občiansku,▪ usporiadanie urbanistickej štruktúry obce podľa vypracovaného územného plánu.	▪ stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok finančných zdrojov,▪ prípadná neúspešnosť projektov súvisiacich s rozvojom občianskej infraštruktúry,▪ vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, ako aj zlepšenia vnútorného vybavenia,▪ potreba súhlasu vlastníkov starých, najmä hospodárskych budov s ich postupným odstraňovaním.

ZÁUJMOVÉ ZDRUŽENIA, KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ AKTIVITY.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ vybudovaný kultúrny dom a ostatné priestory slúžiace k rozvíjaniu spoločenských aktivít,▪ organizovanie kultúrnych podujatí žiakmi ZŠ a detí MŠ,▪ tradícia v usporadúvaní stretnutí pri príležitosti uvítaní detí do života, pri príležitosti životných jubileí,▪ vytvorené podmienky pre aktivity dôchodcov.	▪ potreba rekonštrukcie kultúrneho domu a obnova jeho vnútorného vybavenia,▪ nedostatočná zapojenosť podnikateľských subjektov na kultúrno-spoločenských akciách,▪ menší záujem mladších generácií o záujmovú činnosť, kultúrne a športové aktivity.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
▪ vytvorenie partnerstva obecnej samosprávy, školy a záujmových združení v obci pri organizovaní obecných podujatí,▪ rekonštrukcia budovy telocvične a obnova jej vnútorného vybavenia,▪ využitie priestorov kultúrneho domu, školských zariadení a bývalej knižnice na obecné akcie,▪ pokračovanie v tradíciách obce v organizovaní kultúrnych a spoločenských podujatí.	▪ nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov,▪ stagnujúci, prípadne nepriaznivý demografický vývoj (veková štruktúra),▪ slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeníach v obci.

EKONOMICKÉ PODMIENKY A PODNIKATEĽSKÉ PROSTREDIE	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
▪ predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci,▪ dostatok pozemkov pre výstavbu objektov bytovej a občianskej vybavenosti obce,▪ priaznivý podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva,▪ obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním.	▪ potreba využitia verejných zdrojov a úverových prostriedkov (EÚ, SR),▪ nepripravené projektové dokumentácie k žiadostiam zo štrukturálnych fondov EÚ,▪ vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
▪ zvýšenie finančnej a daňovej sily obce,▪ priaznivé predpoklady pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ,▪ racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov v samospráve a obecných budovách.	▪ nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce,▪ neúspešné projekty na čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu SR a EÚ,▪ nepriaznivé vplyvy na životné prostredie obce,▪ celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce a pod..

Swot analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužitú šancu a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

B STRATEGICKÁ ČASŤ

1 ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Rozvojová vízia obce predstavuje takmer zidealizované predstavy obyvateľov obce o tom, ako by obec v dlhodobom horizonte mala vyzerieť, ako by mali jej obyvatelia v nej žiť, ako by sa mali v obci cítiť, akú kvalitu života by im obec mala v budúcnosti ponúknuť. Je to vízia predovšetkým pre ekonomicky aktívnu a mladú generáciu obce, ale i vízia pre pokojný a zabezpečený život občanov v poproduktívnom veku.

Predstava alebo rozvojová vízia obce je prvým krokom pre stanovenie žiadaných rozvojových potrieb a vo vecnej rovine slúži na stanovenie dlhodobých i krátkodobých cieľov, priorít a opatrení, ktoré sa v dlhodobom programovom dokumente obce ďalej rozpracovávajú do konkrétnej vecnej podoby.

Vízia obce vychádza z predstáv obyvateľov vyslovených v ankete, na verejných zhromaždeniach občanov i pri iných príležitostiach a aj zo zámerov obecnej samosprávy a jej volených predstaviteľov.

ROZVOJOVÁ VÍZIA OBCE

Obec Považany má potenciálne predpoklady byť pre svojich občanov miestom pre pokojné bývanie, v zdravom a čistom prostredí. Cieľom je postupné využitie prírodného potenciálu obce so zabezpečením jej ekologickej stability, vybudovanie obce urbanisticky usporiadanej, zabezpečenej bytovou a občianskou vybavenosťou, s potrebnou technickou a sociálnou infraštruktúrou. Naplnenie cieľovej rozvojovej vízie by malo priniesť nové možnosti pre rozvoj podnikania, vznik pracovných príležitostí v obci a jej okolí, priaznivé podmienky pre materiálne zabezpečený a duchovne bohatý život. Obec by mala poskytovať svojim obyvateľom priaznivé podmienky pre záujmové, kultúrne, športové a iné vyžitie, ako aj možnosti oddychu a rekreácie, pri primeranom zdravotnom a sociálnom zabezpečení. Neoddeliteľnou súčasťou rozvojovej vízie obce je i vybudovanie občianskej spoločnosti na princípoch spolužitia aktivity a solidarity, s dobrými medziľudskými vzťahmi.

2 STRATEGICKÉ CIELE, PRIORITY A OPATRENIA

STRATEGICKÉ CIELE OBCE

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Považany vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorít a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

PRIORITY A OPATRENIA

Plnenie hlavných strategických cieľov dlhodobého rozvoja obce sa realizuje stanovením ich priorít a definovaním jednotlivých konkrétnych opatrení, ktoré sa premietajú do projektov a projektových zámerov.

Vzhľadom na veľkosť obce a rozsah plánovaných aktivít bude obecná samospráva realizovať riešenie uvedených zámerov predovšetkým predkladaním žiadostí na dotácie zo štátnych fondov a z príslušných fondov Európskej únie.

Plnenie strategických cieľov rozvoja obce, stanovených priorít a prijatých opatrením bude rozhodujúcim spôsobom ovplyvňovať postup výstavby veľkých nadregionálnych a celoštátnych investícií v katastrálnom a záujmovom území obce.

Aktualizácia stanovených priorít a prijatých opatrení, pri dodržaní hlavných strategických cieľov rozvoja, bude uskutočňovať obecná samospráva pri každoročnom stanovení hlavných úloh samosprávy a spracovaní obecného rozpočtu. Základom bude stav prípravy jednotlivých projektov a reálne predpoklady na získanie potrebných finančných prostriedkov. Pre naplnenie dlhodobej vízie boli v Programe rozvoja obce Považany stanovené nasledovné ciele a priority:

Globálny cieľ	Priority
<i>Vytvorenie základných podmienok pre ďalší rozvoj obce s využitím jej predností na zabezpečenie kvalitnejšieho života obyvateľov pri trvaloudržateľnom hospodársko-sociálnom raste obce a zachovaní prírodného prostredia pre ďalšie generácie.</i>	<i>Priorita A.</i> <i>Vytvorenie základných podmienok pre zlepšenie kvality života v obci a ďalší rozvoj obce</i>
	<i>Priorita B.</i> <i>Využitie vnútorných zdrojov obce a prírodných podmienok na rozvoj obce smerom k rozvoju cestovného ruchu, tvorbe nových pracovných miest a zlepšenie celkovej úrovne propagácie obce.</i>
	<i>Priorita C.</i> <i>Ochrana životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.</i>

C PROGRAMOVÁ ČASŤ

Priorita A.

Vytvorenie základných podmienok pre zlepšenie kvality života v obci a ďalší rozvoj obce

Opatrenie č. A. 1. - Základná infraštruktúra

Cieľ: Zlepšenie dostupnosti obce, dosiahnutie vyhovujúcej kvality miestnych komunikácií, budovanie chodníkov. Upravené verejné priestranstvá a verejná zeleň. Skvalitnenie internetizácie obce a efektívna verejná správa.

Základná infraštruktúra v podobe kvalitných miestnych komunikácií a upravených verejných priestranstiev tak, aby zodpovedala environmentálnym a bezpečnostným požiadavkám čo je základným prvkom k zabezpečeniu rozvoja obce. Preto je nevyhnutné dorekonštruovať nevyhovujúce komunikácie a plochy. K rekonštrukcii komunikácií patrí aj rekonštrukcia verejných priestranstiev a úprava zelene predovšetkým v zastavanom centre obce. Sem patrí rekonštruovanie, resp. budovanie chodníkov zvyšujúcich bezpečnosť chodcov, prípadná rekonštrukcia resp. udržiavanie dobrého stavu jestvujúcich autobusových zastávok, lavičiek a inej drobnej infraštruktúry v obci. V súvislosti s opatrením nemožno zabudnúť ani na reguláciu územného rozvoja a to rešpektovaním územného plánu obce. So základnými potrebami obce súvisí aj stabilná elektrifikácia obce, ktorá nevykazuje časté výpadky, či výkyvy napätia poškodzujúce spotrebiče, zefektívnenie (energetická hospodárnosť) verejného osvetlenia. Patrí sem tiež budovanie inžinierskych sietí k novým obytným zónam. V neposlednom rade je potrebné zabezpečiť tiež rozsiahlejšiu internetizáciu obce a zvyšovať podiel domácností pripojených na internet a to pre obec najefektívnejším spôsobom.

Aktivity:

- A 1. 1 ■ Rekonštrukcia asfaltových plôch pred budovami MŠ a ZŠ v Považanoch**
- A 1. 2 ■ Rozšírenie inžinierskych sietí MK Za školou Považany**
- A 1. 3 ■ Výstavba Hraničnej cesty**

- A 1. 4 ■ Výstavba parkoviska pred cintorínom Mošovce**
- A 1. 5 ■ Rozšírenie siete verejného osvetlenia obce Považany do nových stavebných obvodov**
- A 1. 6 ■ Rekonštrukcia pravostranného chodníka po celej dĺžke obce (Vieska – Mošovce)**
- A 1. 7 ■ Výstavba ľavostranného chodníka od č. 330 po zástavku SAD vo Vieske**
- A 1. 8 ■ Zateplenie a nová fasáda budovy Obecného úradu v Považanoch**
- A 1. 9 ■ Skvalitnenie internetizácie obce, zvyšovanie podielu pripojených domácností a ostatných subjektov**

Opatrenie č. A. 2. – Bytová výstavba, individuálna bytová výstavba (IBV), udržanie dobrého stavu súkromných objektov v obci, bytová politika obce.

Ciel': Realizácia bytovej politiky obce. Výstavba nájomných bytov, zabezpečenie podmienok na realizáciu individuálnej bytovej výstavby, zachovanie dobrého stavu objektov v obci (domov, chalúp, chát, chatiek).

V nadväznosti na Konceptiu štátnej bytovej politiky, realizuje aj obec Považany na úrovni obce svoju bytovú politiku. Úlohou obcí v oblasti bytovej politiky je predovšetkým zabezpečiť regulovaný rozvoj územia t.j. obstarávať a schvaľovať územnoplánovacia dokumentácia, pripraviť a realizovať Plán rozvoja bývania, koordinovať činnosť účastníkov procesu rozvoja bývania, zabezpečovať pozemky a technickú infraštruktúru nevyhnutnú pre výstavbu, evidovať informácie o dopyte po bytoch a vytvárať podmienky na obnovu bytového fondu.

Realizácia bytovej politiky je zároveň nástrojom prostredníctvom ktorého môže obec zlepšiť demografický vývoj. Nárast počtu obyvateľov, v prípade, že je evidovaný dopyt, možno korigovať bytovou výstavbou, resp. vytvorením podmienok na individuálnu bytovú výstavbu. V prípade bytovej výstavby možno zvážiť bytovú výstavbu kde nositeľom projektu bude obec, ale tiež bytovú výstavbu kde nositeľom bude súkromný investor. Ďalej je potrebné zvážiť, či bytová výstavba bude realizovaná ako odpredaj bytov do súkromného vlastníctva alebo ako nájomné byty. V oboch prípadoch je potrebné zvážiť celkovú výšku investičných nákladov projektu nakoľko táto má priamy vplyv na

cenu bytu resp. výšku následného nájmu a ovplyvní obchodovateľnosť bytu. (IBV) Obec plánuje s otvorením lokalít na IBV občanov na pozemkoch v ich vlastníctve. IBV je pre demografické ako aj ekonomické rozširovanie obce kľúčové, preto je potrebné neklásť prekážky v súvislosti s výstavbou. Nezanedbateľné sú pozemky súkromných majiteľov a objekty v súkromnom vlastníctve, ktoré sú nevyužitú z dôvodu, že majitelia nemajú vôľu odpredať pozemok, či objekt aj napriek tomu, že nedochádza k jeho využívaniu a obnove. Nedostupnosť pozemkov je jedným z hlavných dôvodov stagnujúcej výstavby a obnovy objektov v obciach.

Aktivity:

- A. 2. 1 ■ Výstavba 24-nájomných bytov**
- A. 2. 2 ■ Rozšírenie inžinierskych sietí MK Za školou Považany**
- A. 2. 3 ■ Rozšírenie siete verejného osvetlenia obce Považany do nových stavebných obvodov**
- A. 2. 4 ■ Príprava ďalších lokalít na výstavbu podľa dopytu**
- A. 2. 5 ■ Monitoring – stály zoznam súkromných pozemkov a objektov určených na odpredaj**

Opatrenie č. A. 3. - Sociálne služby, zdravotníctvo, školstvo

Cieľ: Zabezpečiť základné vzdelávanie pre občanov trvale žijúcich v obci, udržanie podmienok pre uspokojivú kvalitu vyučovacieho procesu, zachovanie školského zariadenia. Poskytnúť odkázaným občanom primeranú sociálnu starostlivosť na úrovni obce, zabezpečiť občanom obce dostupnú zdravotnú starostlivosť.

Zabezpečenie vzdelávacieho procesu je pri momentálne sa znižujúcom počte detí a celkovo nepriaznivom demografickom vývoji minulých rokov materiálne i organizačne veľmi náročné, na druhej strane školské zariadenie priamo v obci vychádza v ústrety rodinám.

Opatrenie počíta so zabezpečením primeranej sociálnej starostlivosti odkázaným občanom vo forme ošetrovateľskej starostlivosti na úrovni obce. Tu je možné zabezpečiť čiastočnú opatrovateľskú starostlivosť. Výhodou obce Považany je zariadenie sociálnych služieb, ktoré sa nachádza priamo v obci. Na tomto úseku

je potrebná úzka spolupráca obce a zariadenia, aby zariadenie slúžilo predovšetkým občanom obce Považany.

So zdravím obyvateľov obce súvisí aj dbanie na zvyšovanie povedomia o prevencii chorôb, zdravom životnom štýle. Obec by sa mala zaujímať o dodržiavanie predpisov v miestnych podnikoch, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravie človeka a prípadné porušovanie oznámiť príslušným orgánom. (fajčenie na verejných priestranstvách a vo vnútri budov, predaj cigariet a alkoholu maloletým, nadmerný hluk v podnikoch, dodržiavanie hygieny).

Aktivity:

- A.3.1.■ Výmena okien na 1.poschodí MŠ v Považanoch č. 215**
- A.3.2.■ Výmena okien na prízemí MŠ v Považanoch č. 215**
- A.3.3.■ Spolupráca so Zariadením opatrovateľských služieb Považany**
- A.3.4.■ Riešenie ošetrovateľskej starostlivosti formou zamestnania potrebného počtu ošetrovateliek**
- A.3.5.■ Zabezpečovanie stravovania pre starších občanov prostredníctvom spolupráce so školskou jedálňou**
- A.3.6.■ Organizovanie akcií, ktoré odstraňujú osamelosť starších občanov stretávaním sa, zapájaním ich do aktívneho života v obci : kultúrne aktivity a vystúpenia, podpora duchovnej turistiky, organizovanie púťí a jednoduchých zájazdov s nástupom priamo v obci, stretnutia dôchodcov, kluby**
- A.3.7.■ Poskytovanie prvotných informácií o spôsobe riešenia sociálne obtiažnych situácií**
- A.3.8 ■ Poskytovanie stálych informácií o sieti sociálnych zariadení pre uľahčenie riešenia sociálne obtiažnych situácií**
- A.3.9 ■ Zaujímať sa o dodržiavanie predpisov súvisiacich s dopadom na zdravie človeka v miestnych podnikoch**
- A.3.10 ■ Ústretovo prijímať akcie organizované na podporu povedomia o prevencii chorôb a zdravom životnom štýle, informovať o akciách**

Opatrenie č. A. 4. - Kultúrna infraštruktúra, šport a zachovanie kultúrnych pamiatok v obci

Cieľ: Zachovanie dobrého stavu jestvujúcej kultúrnej a športovej infraštruktúry, rozvíjanie kultúrnych a športových akcií v obci, obnova kultúrnych pamiatok v obci.

Organizácia kultúrnych podujatí a akcií podporujúca širšie možnosti kultúrneho vyžitia v obci úzko súvisí s dobrým technickým stavom objektov, ktoré sú predmetom kultúrnych aktivít. Patrí sem rekonštrukcia kultúrnych domov, ale i príprava vonkajších priestorov pre organizáciu kultúrno-spoločenských akcií (pódia, areály, javiská a pod.)

Na úseku športu a športových aktivít, nevyhnutné je vymedziť priestor na športové aktivity, aby nedochádzalo k svojvoľnému devastovaniu okolia za účelom prevádzania športových aktivít, ako aj rozvíjať športové aktivity detí a mládeže aplikovateľné pre obec Považany.

Kedže sa v obci nachádzajú tiež národné kultúrne pamiatky NKP musí sa obec postarať o zachovanie a obnovu týchto kultúrnych pamiatok. Tie ďalej môže využívať na rozvoj cestovného ruchu v obci, ale predovšetkým v záujme zachovania kultúrneho dedičstva.

Aktivity:

- A.4.1 ■ Výstavba viacúčelového ihriska Považany**
- A.4.2 ■ Výmena strechy KD, zateplenie strechy, zateplenie budovy, nová fasáda KD**
- A. 4.3 ■ Obnova kultúrnych pamiatok v obci**
- A.4.4 ■ Zachovanie jestvujúcich a tvorba nových kultúrnych aktivít v obci**
- A.4.5 ■ Rozvíjanie a podpora nových športových aktivít v obci**

Opatrenie č. A. 5. - Bezpečnosť obce

Cieľ: Tvorba štruktúr pre bezpečnosť obce, zabezpečenie služieb Dobrovoľného hasičského zboru.

Činnosť dobrovoľných hasičských zborov (DHZ) je pre obce širokospektrálne prínosná. Nejedná sa len o zabezpečenie rýchleho zásahu v prípade lokálnych požiarov, povodní a iných katastrof, jedná sa aj o prehĺbovanie kooperácie medzi občanmi, zachovanie dobrých vzťahov a významnú voľno časovú aktivitu pre obyvateľov hľadajúcich zmysluplné trávenie voľného času. V prípade, že obec vlastný hasičský zbor nemá, mala by formou zmluvy o spolupráci zabezpečiť spoluprácu s DHZ okolitých obcí

Aktivity:

A.5.1 ■ Zmluva o spolupráci s DHZ okolitých obcí

Opatrenie č. A.6. – Služby všeobecnej vybavenosti

Cieľ : Zabezpečenie maximálne možnej udržateľnej siete podnikov poskytujúcich služby občanom a návštevníkom obce.

Prevádzkovanie podniku, ktorý ponúka služby v malej obci je vzhľadom na rozsahovo malý trh vždy problematické a niekedy i nerentabilné (pošta v obci) . Pre občanov, ktorý v určitom okamihu trávia podstatnú časť života doma ako je to napr. u dôchodcov, detí počas prázdnin, invalidných občanov, mamičky na MD ako aj vzhľadom na nižšiu hustotu spojov a celkovú situáciu obce je aspoň minimálna sieť služieb nachádzajúca sa priamo v obci veľmi dôležitá. Dopyt po vybavenosti obce službami rastie vtedy ak sa jedná o obec s rozvinutým cestovným ruchom a vyššou návštevnosťou. Stupeň vybavenosti obce poštovými službami, predajňami potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru, pohostinstvom, reštauračným zariadením, kaderníctvom či kozmetickým salónom často poukazuje na úroveň celkového rozvoja obce. Mnohé príklady z praxe poukazujú na to, že aj v malých obciach je možné vytvoriť priestor na rozvoj služieb rôzneho charakteru.

V prípade obce Považany je ďalší rozvoj služieb vzhľadom na lokalizáciu a vybavenosť obce žiadúci a možný.

Aktivity:

A.6.1 ■ Zachovanie jestvujúcich služieb v obci a rozvoj nových služieb v obci

A.6.2 ■ Vytváranie podmienok na rentabilné prevádzkovanie služieb

Priorita B.

Využitie vnútorných zdrojov obce a prírodných podmienok na rozvoj obce smerom k rozvoju cestovného ruchu, tvorbe nových pracovných miest a zlepšenie celkovej úrovne propagácie obce.

Opatrenie č. B. 1. – Podpora podnikania, tvorba nových pracovných miest, poľnohospodárska činnosť a rozvoj ľudských zdrojov.

Cieľ: Podpora jestvujúcich podnikateľských subjektov v obci, rozvoj novej podnikateľskej činnosti v obci, (predovšetkým v oblasti cestovného ruchu) zachovanie jestvujúcich pracovných miest a tvorba nových. Rozvoj ľudských zdrojov.

Pôsobenie podnikateľských subjektov v obci je významným faktorom socio-ekonomického rozvoja obce a to z pohľadu tvorby pracovných miest pre občanov, ekonomickej prínosnosti, ale i z pohľadu poskytovania služieb občanom. Občania s malými deťmi ako aj v preddôchodkovom veku, či čiastočne invalidný občania dokážu oceniť blízkosť a dostupnosť pracoviska a preto je tvorba pracovných miest priamo v obci vždy opodstatnená. Je teda potrebné vytvárať vhodné podmienky pre rozvoj podnikateľskej činnosti v obci a to prostredníctvom konkrétnych aktivít. Obec by mala vychádzať v ústrety záujemcom o podnikanie a podnikateľom v obci a vytvárať podmienky na ich konkurencieschopné podnikanie. Aj keď sa prílev investícií do malých obcí, resp. rozvoj významnejšej podnikateľskej činnosti javí ako proces zložitý, mnohé obce v ktorých sídlia významný zamestnávateľia dokazujú, že možný je. Lokalita atraktívna svojou lokalizáciou iba 5 km od Nového Mesta nad Váhom tento fakt iba podporuje.

Aj keď je poľnohospodárska výroba všeobecne na ústupe vidiek bol a vždy bude spätý s poľnohospodárstvom ako takým. Vidiecke obyvateľstvo sa odjakživa živilo pestovaním poľnohospodárskych plodín a chovom dobytká. Z rozsiahlej činnosti jednotných roľníckych družstiev sa zachoval v obciach už len drobnochov povýšený na záľubu. Rozsiahle lúky a pasienky, dostatok vody, ponúkajú výborné podmienky pre efektívny návrat k poľnohospodárskej malovýrobe, chovu oviec, kôz a výrobe poľnohospodárskych produktov. Táto činnosť by mohla byť zaujímavá aj prípade, že by pokrývala iba potreby občanov obce, resp.

blízkeho okolia. V povedomí obyvateľov treba preto pestovať vzťah k poľnohospodárstvu, ktoré k vidieckemu spôsobu života nesporne patrí a to predovšetkým v snahe udržať takú mieru obhospodarovania súkromných poľnohospodárskych plôch, ktorá nenarúša vzhľad okolia a neznižuje kvalitu pôdy.

Rozvoj podnikania, zamestnanosti je spätý s rozvojom ľudských zdrojov. Tu máme na mysli úroveň vzdelávania občanov. Vzdelanie ľudí je najcennejším kapitálom, ktorý môže vstúpiť do podnikania. Od vzdelanosti ľudí závisí celkový prospech obce. Je preto dôležité starať sa i na úseku obce o možnosti vzdelávania občanov a príležitosti k ich seberealizácii. Obec na tomto úseku môže poskytovať informácie na svojich tabuliach, webstránke, v škole, v knižnici a pod. o možnostiach ďalšieho vzdelávania občanov v ich okolí.

Aktivity:

- B.1. 1 ■ Zlepšenie spolupráce súkromného a verejného sektora**
- B.1. 2 ■ Vytvorenie databázy voľných plôch a objektov**
- B.1. 3 ■ Príprava objektov a plôch na podnikanie**
- B.1. 4 ■ Vytváranie podmienok na konkurencieschopné podnikanie a poľnohospodárstvo**
- B.1. 5 ■ Poskytovanie informácií o možnostiach ďalšieho vzdelávania a rozvoji ľudských zdrojov**
- B.1. 6 ■ Udržanie takej miery poľnohospodárskej činnosti obyvateľov, ktorá zachová priaznivý stav lúk, pasienkov, záhrad a pôdy**

Opatrenie č. B. 2. – Cestovný ruch

Cieľ: Rozvoj cestovného ruchu v obci, podpora budovania nových ubytovacích kapacít a nových produktov cestovného ruchu.

Úroveň infraštruktúry cestovného ruchu nie je dostatočná a problém je aj v slabej propagácii lokality. Obec a okolie obce disponuje prírodnými pamiatkami a atraktívnymi turistickými cieľmi, ktoré majú návštevníkovi čo ponúknuť aj v zimnom aj v letnom období. Bez dostatočnej infraštruktúry, kvalitných zariadení cestovného ruchu, tvorbou ucelených produktov, zlepšením

propagácie a masívnejšej spolupráce s cestovnými kancelármi je však ďalší rozvoj cestovného ruchu prinášajúci osôh obci, občanom obce – majiteľom objektov a okoliu nemožný. Preto je nevyhnutné v spolupráci so súkromným sektorom a okolitými obcami pripraviť projekt rozvoja cestovného ruchu. Ten by mal zahŕňať koncepciu tvorby produktov cestového ruchu na danom území, zmapovať jestvujúce materiálne a technické predpoklady na rozvoj cestovného ruchu a navrhnúť ich skvalitnenie, v neposlednom rade by mal projekt načrtnúť marketingovú stratégiu lokality, ktorá zvýši záujem o lokalitu a jej návštevnosť.

Aktivity:

- B. 2. 1 ■ Zasadenie sa o prípravu Projektu rozvoja cestovného ruchu v lokalite**
- B. 2. 2 ■ Tvorba akcií zviditeľňujúcich prednosti obce**
- B. 2. 3 ■ Budovanie informačných tabúl a pútačov**
- B. 2. 4 ■ Marketingové aktivity obce, príprava webovej prezentácie obce, prepojenie webovej prezentácie obce s atrakciami v obci a jestvujúcimi ubytovacími kapacitami v obci**
- B. 2. 5 ■ Zlepšenie celkovej propagácie obce**
- B. 2. 6 ■ Spolupráca verejného a súkromného sektora pri rozvoji cestovného ruchu**
- B. 2. 7 ■ Podpora budovania nových rekreačných zariadení**
- B. 2. 8 ■ Zlepšenie úrovne propagácie národných kultúrnych pamiatok (NKP) v obci**

Opatrenie č. B. 3. – Zapájanie sa do sietí, tvorba partnerstiev, cezhraničná spolupráca a rozvoj miestnej akčnej skupiny.

Cieľ: Tvorba partnerstiev na lokálnej úrovni, nadviazanie cezhraničnej spolupráce, spolupráca s občanmi ako majiteľmi objektov ponúkajúcich služby v cestovnom ruchu. Rozvoj miestnej akčnej skupiny.

V dobe zlučovania inštitúcií s cieľom zefektívniť ich činnosť a dosiahnuť synergický efekt má účasť v partnerstvách na rôznej úrovni väčší význam ako kedykoľvek v minulosti. Obce sa spájajú do mikroregiónov a do MAS v snahe o koordinovanejší rozvoj území a využitie zvláštností a daností jednotlivých obcí v prospech ostatných účastníkov partnerstva. Spájanie obcí umožňuje taktiež

lepšie čerpanie finančných prostriedkov z EU. Pre obec Považany je preto členstvo v mikroregióne nevyhnutné. V súvislosti s polohou obce v blízkosti hraníc s Českou republikou otvárajú sa obci možnosti na využitie slovensko-českej spolupráce s niektorou z obcí v ČR. Slovensko-české partnerstvo umožní okrem iných pozitívnych dopadov zároveň čerpať finančné prostriedky z programu cezhraničnej spolupráce SK-CZ. Pre toto cezhraničné partnerstvo je potrebné vyhládať obec podobnú obci Považany a rozvíjať spoločné oblasti spolupráce. Spolupráca s vhodnou obcou, ktorá má rovnakú pozíciu ako obec Považany, umožňuje obci nachádzať stále nové prístupy k riešeniu rovnakých problémov a naštartovať zrkadlové aktivity, ktoré preukázateľne pomôžu oživiť život v oboch obciach.

Rovnako dôležitá ako spolupráca v rámci verejného sektora je dôležitá aj spolupráca súkromného a verejného sektora ako aj spolupráca s občanmi. Občania ako majitelia objektov, ktoré by mohli slúžiť ako ubytovacie kapacity, resp. ponúkať iné služby, sú pre obec dôležitým článkom a preto veľmi záleží na úrovni a kvalite tejto spolupráce.

Obec sa zapojila do miestnej akčnej skupiny (MAS). V rámci tejto účasti bude potrebné aktívne sa podieľať na chode MAS a zodpovedne pripravovať podklady pre riešenie záležitostí MAS. Nevyhnutné bude partnerstvo s tretím sektorom pôsobiacim v obci ako i so súkromným sektorom (podnikatelia) bez ktorých nebude aktívna účasť v MAS možná.

Aktivity:

- B.4.1 ■ Členstvo v mikroregióne**
- B. 4.2 ■ Členstvo v MAS**
- B.4.2 ■ Nadviazanie cezhraničnej spolupráce**
- B.4.3 ■ Účasť v partnerstvách, ktoré prinášajú obci pozitívny osov**
- B.4.4 ■ Tvorba partnerstiev verejného a súkromného sektora na lokálnej úrovni prinášajúca pozitívny efekt**
- B.4.5 ■ Spolupráca s občanmi, majiteľmi objektov pri tvorbe a zabezpečovaní služieb cestovného ruchu**

Priorita C.

Ochrana životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.

Opatrenie C.1. - Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd.

Cieľ: Znižovanie znečistenia vôd a zlepšenie kvality života obyvateľov dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva.

Opatrenie je zamerané na zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou z verejného vodovodu v požadovanej kvalite a kvantite.

V rámci opatrenia je žiadúci aj prieskum kvality vôd v miestnych studniach. Bezplatný rozbor vody sledujúci hodnoty dusičnanov je možné hromadne urobiť v svetový deň vody 22. marca každoročne v Regionálnom úrade zdravotníctva. Obec môže ponúknuť občanom hromadný odber vzoriek z ich súkromných studní. Čím bude počet odovzdaných vzoriek na rozbor väčší, tým relevantnejší obraz o stave vôd v studniach a zároveň podzemných vôd v obci sa dosiahne. Podľa zisteného stavu možno potom prijať opatrenia na zlepšenie kvality vôd, zároveň sa týmto spôsobom dbá na zdravie občanov obce. S opatrením súvisí aj systematické znižovanie znečistenia vôd a to prijatím všeobecných opatrení na ochranu vôd.

Aktivity:

- C.1.1 ■ Kanalizácia obce Považany**
- C.1.2 ■ Prieskum kvality vody v miestnych studniach**
- C.1.3 ■ Súčinnosť pri monitorovaní stavu podzemných vôd a ochrana povrchových a podzemných vôd**
- C.1.4 ■ Monitorovanie kvality vody v štrkovisku Považany**

Opatrenie C.2.- Odpadové hospodárstvo

Cieľ: Riešenie odpadov na úrovni obce, znižovanie a eliminácia negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok na zdravie obyvateľov a ekosystému.

V rámci opatrenia je na úrovni obce dôležité dbať na zlepšenie separácie odpadov a zabezpečenie vhodnej likvidácie nebezpečných odpadov. Na úrovni separácie odpadov je možné navýšenie nádob na separáciu odpadu, rozšírenie portfólia druhov separácie ako i zvláštne separovanie biologického odpadu a hľadanie ciest jeho ďalšieho využitia resp. zhodnotenia. Nedostatok, nedostupnosť resp. zlý technický stav nádob na separáciu odpadu je častým dôvodom prečo obyvatelia odpad neseparujú. V tejto oblasti je potrebné taktiež zvyšovať povedomie obyvateľov a ich motiváciu k separácii.

Aktivity:

C.2.1 ■ Predchádzanie vzniku odpadu kompostovaním v obci Považany

C.2.2 ■ Vytváranie podmienok na separovanie odpadu

C.2.3 ■ Výmena kontajnerov na separáciu

C.2.4 ■ Zvyšovanie podielu separovaného odpadu

C.2.5 ■ Zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti separácie

C.2.6 ■ Navyšovanie a pravidelná kontrola technic. stavu zberných nádob

Opatrenie C.3. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny

Cieľ: Dobudovanie a zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody, ochrana a priaznivý stav biotopov, zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody.

Opatrenie je smerované na ochranu prírody, zachovanie priaznivého stavu biotopov a podporu povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody. Cieľ je možné naplniť dobudovaním infraštruktúry ochrany prírody, teda náučných chodníkov a informačných tabúl. Dostatočná informovanosť verejnosti je prvotným predpokladom k zvýšenej pozornosti a ohľaduplnosti k územiám, ktoré chceme chrániť.

Aktivity:

- C.3.1 ■ Budovanie infraštruktúry ochrany prírody, náučných chodníkov a informačných tabúl (označenie prírodných pamiatok, monitoring miest)**
- C.3.2 ■ Údržba jestvujúcich cyklotrás, náučných chodníkov a infraštruktúry určenej na športové vyžitie s cieľom minimalizovať devastáciu prírody prevádzaním športových aktivít a turistiky svojvoľne**
- C.3.3 ■ Zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti ochrany prírody**
- C.3.4 ■ Výsadba a udržiavanie typických rastlín s cieľom zachovania príznačného biotopu pre ďalšie generácie**
- C.3.5 ■ Ochrana biotopu na území katastra obce**
- C.3.6 ■ Údržbiavanie lúk, pasienkov, zachovanie kvality poľnohospodárskej pôdy**

Opatrenie C. 4. Ochrana ovzdušia

Cieľ: Zachovanie dobrého stavu ovzdušia, ochrana ozónovej vrstvy Zeme a podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Kvalita ovzdušia v obci nie je hodnotená negatívne to však nemožno považovať za impulz k nevykonávaniu žiadnych aktivít smerujúcich k ochrane ovzdušia. Naďalej je potrebné vykonávať aktivity smerujúce k jeho ochrane a zaujímať sa o činnosť subjektov v obci a okolí, prípadne obyvateľov obce, ktorá by mohla viesť k jeho znečisteniu. Je potrebné presadzovať ekologické riešenia problémov, ktoré nemajú negatívny dopad na ovzdušie, zvlášť na porušovanie ozónovej vrstvy zeme.

Aktivity:

- C.4.1 ■ Podpora využívania obnoviteľných a alternatívnych zdrojov energie, napr. podpora využívania slnečných kolektorov na stavbách, kde je to rentabilné a možné**
- C.4.2 ■ Kontrola prípadného neekologického správania obyvateľov a subjektov pôsobiacich v obci (spaľovanie plastov, surových odrezkov konárov a trávy, únik nebezpečných látok do ovzdušia)**
- C.4.3 ■ Zvyšovanie povedomia občanov v oblasti ochrany ovzdušia**
- C.4.4 ■ Zavedenie sankcií za spaľovanie inak separovateľného odpadu (plasty, pneumatiky a pod**

1 PREHĽAD PROJEKTOVÝCH ZÁMEROV OBCE POVAŽANY 2015 – 2023

Projektový zámer	Nositeľ	Predpokladané náklady (EUR)	Podiel obce na financovaní (EUR)	Pripravenosť zámeru	Predpokladaný termín realizácie	opatrenie PHSR
Výmena okien na 1.poschodí MŠ v Považanoch č.215	Obec	17400	3900	Z	2015	A 3.1
Výstavba viacúčelového ihriska Považany	Obec	53665,67	7000	N	2015	A 4.1
Rekonštrukcia asfaltových plôch pred budovami MŠ a ZŠ v Považanoch	Obec	24000	24000	Z	2015	A 1.1
Predchádzanie vzniku odpadu - kompostovaním v obci Považany	Obec	53300	3300	Z	2015	C 2.1
Rozšírenie inžinierskych sietí MK Za školou Považany	Obec	0	0	N	2015-2016	A 1.2 A 2.2
Výstavba 24-nájomných bytov	Obec	74000	3700	N	2016	A 2.1
Kanalizácia obce Považany	Obec	500 3923,47	253 923,47	PD	2016-2023	C 1.1
Výmena strechy KD, zateplenie strechy, zateplenie budovy, nová fasáda KD	Obec	3000	3000	N	2018	A 4.2

Výstavba Hraničnej cesty	Obec	57635	12635	PD	2019	A 1.3
Zateplenie a nová fasáda budovy Obecného úradu v Považanoch	Obec	40000	4000	N	2020	A 1.8
Výstavba parkoviska pred cintorínom Mošovce	Obec	3000	10500	PD	2021	A 1.4
Výmena okien na prízemí Mš v Považanoch č. 215	Obec	20600	7100	Z	2022	A 3.2
Rozšírenie siete verejného osvetlenia obce Považany do nových stavebných obvodov	Obec	53000	8000	N	2023	A 1.5 A 2.3
Rekonštrukcia pravostranného chodníka po celej dĺžke obce (Vieska-Mošovce)	Obec	250000	50000	N	2023	A 1.6
Výstavba ľavostranného chodníka od č.330 zástavku SAD vo Vieske	Obec	90000	10000	N	2023	A 1.7

2 PREHĽAD STRATÉGIE OBCE POVAŽANY 2015 -2023

Globálny cieľ		
<i>Vytvorenie základných podmienok pre ďalší rozvoj obce s využitím jej predností na zabezpečenie kvalitnejšieho života obyvateľov pri trvaloudržateľnom hospodársko-sociálnom raste obce a zachovaní prírodného prostredia pre ďalšie generácie.</i>		
Priority		
<i>Priorita A. Vytvorenie základných podmienok pre zlepšenie kvality života v obci a ďalší rozvoj obce</i>	<i>Priorita B. Využitie vnútorných zdrojov obce a prírodných podmienok na rozvoj obce smerom k rozvoju cestovného ruchu, tvorbe nových pracovných miest a zlepšenie celkovej úrovne propagácie obce.</i>	<i>Priorita C. Ochrana životného prostredia s dôrazom na zachovanie prírodného dedičstva a jeho intenzívnejšie využitie v prospech rozvoja obce.</i>
Opatrenie č. A. 1. - Základná infraštruktúra	Opatrenie č. B.1.- Podpora podnikania, tvorba nových pracovných miest, poľnohospodárska činnosť a rozvoj ľudských zdrojov..	Opatrenie C.1. -Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd
Opatrenie č. A. 2. – Bytová politika, individuálna bytová výstavba (IVB) udržanie dobrého stavu súkromných objektov v obci.	Opatrenie č. B.2. – Cestovný ruch	Opatrenie C. 2.- Odpadové hospodárstvo
Opatrenie č. A. 3. – Sociálne služby, zdravotníctvo a vzdelávanie obyvateľstva	Opatrenie č. B.3. – Zapájanie sa do sietí, tvorba partnerstiev, cezhraničná spolupráca a rozvoj miestnej akčnej skupiny.	Opatrenie C. 3. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny
Opatrenie č. A. 4. - Kultúrna infraštruktúra, šport a zachovanie kultúrnych pamiatok v obci		Opatrenie C. 4. Ochrana ovzdušia
Opatrenie č. A. 5. - Bezpečnosť obce		
Opatrenie č. A. 6. - Služby všeobecnej vybavenosti		

D REALIZAČNÁ ČASŤ

1 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE AKTIVÍT

Zrealizovanie aktivít vytýčených v tomto Programe rozvoja vyžaduje značnú náročnosť kladenú na personálne zabezpečenie. Nie je možné, aby manažment všetkých aktivít ležal na pleciach jednej osoby a to starostu obce . Z tohto dôvodu je potrebné, aby komisie OcZ na seba prevzali iniciatívu i spoluzodpovednosť za riešenie úloh uvedených v tomto programe a jednotliví členovia OcZ, v spolupráci so starostom, boli poverení konkrétnymi úlohami.

Taktiež je potrebné zapájať do plnenia aktivít vhodnou formou aj podnikateľské subjekty a občanov obce, ktorí môžu byť v rôznych oblastiach veľmi nápomocní.

Plán aktivít počíta s výraznou podporou z fondov EU. Dobrým riešením v tejto oblasti by bolo zabezpečenie jedného profesionálneho pracovníka – projektového manažéra pre obec, resp. výhodnejšou formou pre mikroregión resp. miestnu akčnú skupinu. Pracovník by podľa požiadaviek obce, resp. obcí združených v mikroregióne vypracúval žiadosti o finančné prostriedky z fondov EU a iných grantových programov a pracoval by na implementácii už schválených programov a spolupracoval by s agentúrami, ktoré žiadosti po odbornej stránke spracúvajú a odborne sledujú i ich plnenie. V rámci implementácie projektov by na seba prevzal administratívne aktivity. Potrebné je však na túto pozíciu vybrať osobu, ktorá má k problematike a k životu na vidieku osobitý vzťah. Vybrať vhodnú osobu s dostatočnou motiváciou na túto prácu býva neraz obtiažne. Jej organizačné a finančné zabezpečenie môže byť vecou členských príspevkov obcí do mikroregionálneho združenia alebo sa môže obec snažiť získať prostriedky na projektového manažéra prostredníctvom podania projektu.

Ďalšou formou zabezpečenia činností v oblasti projektového manažmentu je úzka spolupráca s niektorou z profesionálnych firiem pôsobiacich v tejto oblasti. Zákazkové riešenie vypracovania, či implementácie projektu sa často javí oveľa efektívnejšie ako náklady na stáleho pracovníka. Dlhodobá spolupráca s jednou firmou taktiež umožňuje firme detailnejšie poznať potreby obce, na druhej strane ponúka obci zvýhodnený prístup pri riešení jej problémov ako aj finančné úľavy pri realizácii prác.

V prípade, že si vypracovanie žiadostí o finančné prostriedky z EU plánuje obec pokryť sama vlastnými zamestnancami, dôležité je zúčastňovať sa vzdelávacích aktivít v tejto

oblasti (semináre, školenia k výzvam, k programom), aby obec nestratila kontakt s aktuálnymi informáciami k danej problematike. Nevyhnutné je taktiež pravidelné sledovanie internetových stránok venujúcich sa problematike fondov. Vhodné je absolvovať kurz projektového manažéra.

2 STANOVENIE MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV

Merateľné ukazovatele sú mechanizmom na sledovanie plnenia jednotlivých opatrení prostredníctvom vykonania aktivít. Slúžia na priebežnú kontrolu jednotlivých opatrení, pričom majú byť zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne mohli byť odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia. Pre účely kontroly plnenia aktivít v Programe rozvoja Považany bolo doporučené sledovanie nižšie uvedených ukazovateľov. Obec si v samostatnej prílohe môže určiť východiskový stav indikátorov a naplánovať ich rozvoj do ďalších rokov. Podľa stanoveného plánu môže kontrolovať ich plnenie.

Tab č. 18 Merateľné ukazovatele a ich hodnotenie			
Ukazovateľ	Jednotka	Periodicita hodnotenia	Zisťovacia metóda
Počet obyvateľov žijúcich v obci	počet	1x ročne	Štatistika
Saldo prirodzenej výmeny	+/-	1x ročne	Štatistika
Saldo migrácie	+/-	1x ročne	Štatistika
% obyvateľov želajúcich si zostať v obci	%	1x ročne	Prieskum
Počet zrekonštruovaných objektov technickej a občianskej infraštruktúry	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet pracovných miest vytvorených priamo v obci	počet	1x ročne	Štatistika, Partnerstvo
Počet nezamestnaných v obci	počet	1x ročne	Štatistika
Počet domácností separujúcich odpad	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet domácností pripojených na internet	počet	1x ročne	Prieskum Partnerstvo
Počet občanov ovládajúcich počítačové zručnosti	počet	1x ročne	Prieskum
Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie	počet	1x ročne	Štatistika Správa príslušného zariadenia Partnerstvo
Počet žiadostí o služby predškolského zariadenia - dopyt	počet	1x ročne	Partnerstvo
Počet detí navštevujúcich školské zariadenie	počet	1x ročne	Štatistika Správa príslušného zariadenia Partnerstvo
Počet pracovníkov zariadenia zabezpečujúceho vzdelávanie	počet	1x ročne	Štatistika Správa príslušného zariadenia Partnerstvo
Počet klientov zariadenia opatrovateľských služieb	počet	1x ročne	Partnerstvo
Počet žiadostí o služby zariadenia opatrovateľských služieb - dopyt	počet	1x ročne	Partnerstvo
Počet kultúrnych a športových akcií poriadaných v obci	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet návštevníkov kultúrnych a športových podujatí poriadaných v obci	počet	1x ročne	Interné zdroje obce
Počet návštevníkov obce	počet	1x ročne	Prognostika, Interné zdroje

E FINANČNÁ ČASŤ

1 FINANČNÝ PLÁN

Na vykonanie jednotlivých opatrení tak, aby mohol byť do roku 2023 prostredníctvom naplnenia priorít a špecifických cieľov naplnený strategický cieľ obce Považany bude potrebných asi 5,8 mil. Eur . Na vykonanie všetkých aktivít je potrebné zabezpečiť viac zdrojové financovanie – sústrediť finančné prostriedky od samosprávneho kraja, štátu, podnikateľských subjektov, nadácií a v neposlednom rade Európskej únie, pretože obec sa plánuje na celkovej čiastke finančných potrieb podieľať cca 405 tis. Eur.

Finančný plán počíta v značnej miere so získaním prostriedkov z fondov EU a iných dotačných programov ako i možnú spoluprácu so súkromným sektorom. V prípade neúspechu obce pri ich získavaní, bude implementácia plánovaných aktivít a realizácia stratégie rozvoja spomalená, resp. bude nevyhnutné hľadať iné možnosti financovania aktivít ako napríklad úverové zdroje, súkromného investora alebo sponzorstvo.

Podľa vývoja finančných možností, požiadaviek obce a rozpočtu na príslušný rok je možné finančný plán každoročne prehodnotiť.

Tab č. 19 Finančný plán obce POVAŽANY 2015 - 2020					
Rok	Potreba prostriedkov	finančných	Financovanie obce	z rozpočtu	Financovanie zdrojov z iných
2015		152141,67		41976	110165,67
2016		699490,43		35440,43	664050
2017		625490,43		31740,43	593750
2018		653490,43		34740,43	618750
2019		683125,43		44375,43	638750
2020		665490,43		35740,43	629750
2021		635990,43		42240,43	593750
2022		646090,43		38840,43	607250
2023		1018490,43		99740,43	918750
SPOLU		5 779 800,11		404 834,44	5 374 965,67

zdroj: obec Považany

2 SCHVÁLENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Program rozvoja obce Považany 2015 - 2023 je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce Považany.

Program rozvoja obce Považany 2015 – 2023 bol pripomienkovaný zastupiteľstvom obce Považany v termíne od 12.04.2015 do 28.05.2015.

Program rozvoja obce Považany 2015 - 2023 bol verejne prerokovaný v termíne od 29.5.2015 do 10.06.2015.

Program rozvoja obce Považany 2015 – 2023 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 11.06.2015 uznesením číslo 48/2015.

Program rozvoja obce Považany 2015 – 2023 bol zverejnený dňa 12.06.2015 na webovej stránke obce Považany.

POUŽITÁ LITERATÚRA A INFORMAČNÉ ZDROJE

1. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Trenčianskeho samosprávneho kraja
2. [Úplné znenie zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov](#)
3. Zákon č. 503/2001 o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov
4. Zoznam národných kultúrnych pamiatok NKP
5. Internetová stránka www.povazie.sk
6. Internetová stránka <http://uzemia.enviroportal.sk/>
7. Internetová stránka <http://kamnaryby.sk/revir/strkoviska-povazany>
8. Internetová stránka a materiály www.ruvz.sk

ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV

- Tabuľka č. 1 Historický vývoj počtu obyvateľov obce Považany
- Tabuľka č. 2 Využitie pôdy - územie Považany 2014
- Tabuľka č. 3 Vývoj demografických ukazovateľov Obec Považany 2005 - 2013
- Tabuľka č. 4 Stárnutie obyvateľstva
- Tabuľka č. 5 Vzdelanie Považany SOBD 2011
- Tabuľka č. 6 Národnostná štruktúra obyvateľstva POVAŽANY SOBD 2011
- Tabuľka č. 7 Náboženské vyznanie v obci POVAŽANY SOBD 2011
- Tabuľka č. 8 Ekonomická aktivita obyvateľstva - porovnanie SOBD 2001 a SOBD 2011
- Tabuľka č. 9 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti
- Tabuľka č. 10 Počet uchádzačov o zamestnanie z obce Považany 2005 - 2013
- Tabuľka č. 11 Rozpočet obce Považany
- Tabuľka č. 12 Majetok obce Považany 04/2015
- Tabuľka č. 13 DOMY - Obec Považany
- Tabuľka č. 14 Počet detí navštevujúcich predškolské a školské zariadenie v obci Považany
- Tabuľka č. 15 Spolky pôsobiace v obci a ich podpora
- Tabuľka č. 16 Tradičné aktivity obce Považany – kalendár
- Tabuľka č. 17 Národné kultúrne pamiatky NKP Považany
- Tabuľka č. 18 Merateľné ukazovatele a ich hodnotenie

Tabuľka č. 19 Finančný plán obce POVAŽANY 2015 - 2020

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvateľov obce Považany 2005 – 2013

Graf č. 2 Migračné saldo, saldo prirodzeného prírastku – prieniky

Graf č. 3 . Uchádzači o zamestnanie – obec Považany 2005 - 2013

Graf č. 4 Podiel mestského a vidieckeho obyvateľstva trvalo bývajúceho v SR, sčítanie 1991 – 2011

Mapa 1: Geografická poloha obce Považany

Verzia 1.0

**Program rozvoja obce Považany 2015 -2023 – zrealizovala
Trenčianska regionálna rozvojová agentúra**

Program rozvoja obce Považany 2015 – 2023 pripravila : Trenčianska regionálna rozvojová agentúra, Opatovská 23, 911 01 Trenčín, Tel : 032/744 45 79, Fax: 032/744 39 90, trra@trra.sk, www.trra.sk v roku 2015 ako plánovací dokument obce v súlade so schváleným zákonom č. 309/2014 , ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, prihlasujú na odporúčania pracovnej verzie Metodiky na vypracovanie PR vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja v roku 2014. Neprešlo jazykovou úpravou.